

029662

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készítette:

A circular blue ink stamp of Szegedi Fekete István Általános Iskola is visible. Overlaid on the stamp is a handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Sáriné Vetró Zsuzsanna'. The stamp contains the school's name and a central emblem.

Sáriné Vetró Zsuzsanna

igazgató

Szeged, 2024.08.30.

Tartalom

1. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA	5
1.1. Küldetésnyilatkozat	5
1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei	7
1.2.1. Alapelvek, értékek	7
1.2.2. Célok	8
1.2.3. Feladatok	11
1.3. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	20
1.3.1. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai	20
1.3.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre	21
1.4. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	22
1.4.1. Az egészségnevelés célja	22
1.4.2. Az egészségnevelés feladata	22
1.4.3. Az egészségfejlesztés főbb területei	22
1.4.4. Módszerek, eszközök	23
1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenység	23
1.5.1. Sajátos nevelési igényű tanulók	24
1.5.2. A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók	33
1.5.3. A tehetség kibontakoztatása	33
1.5.4. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	34
1.5.5. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	35
1.5.6. Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok	36
1.6. Az intézményi döntési folyamatba való tanulói részvétel rendje	37
1.7. A szülő, tanuló és a pedagógus együttműködésének formái	38
1.7.1. A diákokkal való kapcsolattartás	39
1.7.2. A szülőkkel való kapcsolattartás formái	40
1.7.3. Kapcsolattartás az iskola külső partnereivel	42
1.8. Tanulmányi kötelezettség teljesítése	43
1.9. A tanulmányok alatti vizsga szabályzata	46
1.9.1. A vizsgaszabályzat hatálya	46
1.9.2. Osztályozóvizsga	46
1.9.3. Javítóvizsga	47
1.9.4. Pótlóvizsga	47
1.9.5. Különbözeti vizsga	48
1.9.6. Általános szabályok	49
1.9.7. Az egyes vizsgatantárgyak követelményei és vizsgarendje	49
1.9.8. Magasabb évfolyamra lépés feltételei	52
1.10. Az iskolai felvétel és átvétel szabálya	52
1.10.1. Iskolai felvétel: az eljárás menete	53
1.10.2. Az iskola átvételi szabályai	54
1.11. Az iskola képzési rendje	55
1.12. Az iskolában tartott egyéb foglalkozások	61
1.12.1. Az iskolai énekkar	62
1.12.2. Sportszakkör: Judo oktatás	62
1.12.3. Labdarugó oktatás	62
1.12.4. Erdei iskola, projektzáró tanulmányi kirándulások	63
1.12.5. Országos Erdei Vándor Program	63
1.12.6. Fekete István Hét (január vége, február eleje)	63
1.12.7. A mindennapi tanulást kiegészítő képzési formák, korrepetálások	64

1.12.8. A tanítási órák keretében meg nem valósítható egyéb foglalkozások	64
1.12.9. Boldogságóra program	65
1.12.10. Lázár Ervin Program.....	66
1.12.11. Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program.....	67
1.12.12. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	67
2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE.....	70
2.1. Választott kerettanterv.....	70
2.2. Az oktatásban a 2020-as NAT tantárgyai és óraszámai.....	70
2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei	71
2.4. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai folyamatok helyi megvalósítása	72
2.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai folyamatainak megvalósítása	73
2.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai folyamatainak megvalósítása	73
2.4.3. Az 5-6. évfolyam pedagógiai folyamatainak megvalósítása	74
2.4.4. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása	74
2.5. Mindennapos testnevelés szervezése	76
2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	76
2.7. Projektoktatás	76
2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések.....	77
2.8.1. A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei.....	78
2.8.2. Sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program....	78
2.8.3. A szociális hátrányok kezelése	80
2.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái.....	80
2.9.1. A tanulói értékelés formái:	81
2.9.2. Érdemjegy adása, osztályozás	82
2.9.3. Írásbeli beszámoltatások, korlátozások.....	83
2.9.4. Hallássérültek értékelése	83
2.9.5. Látássérültek:.....	83
2.9.6. Sajátos nevelési igényű tanulók értékelése	84
2.9.7. Mozgáskorlátozott gyermekek értékelésének szempontjai	84
2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	85
2.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	86
2.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek.....	87
2.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei.....	88
2.13.1. Az iskolai egészségnevelés.....	88
2.13.2. A környezeti nevelés pedagógiai célkitűzései az alábbiak:.....	90
2.14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	90
2.14.1. Értékelési hagyományok.....	91
2.14.2. A jutalmazás és büntetés alkalmazásának elvei:	93
Záró rendelkezések.....	96
Mellékletek:	97
1. Komplex alapprogram	97
2. ÖKOiskola munkaterv <i>önálló dokumentumként</i>	97
3. Helyi tanterv <i>önálló dokumentumként</i>	97

4. <i>Tantárgyi minimum követelmények önálló dokumentumként</i>	97
Melléklet 1. <i>Komplex Alapprogram</i>	98

"Az egyetlen igazi tanulás, a lényünkben szunnyadó tudásnak tevékeny ébresztése."
(Weöres Sándor)

1. AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJA

1.1. Küldetésnyilatkozat

„Az értelem, a tudás és a lélek a miénk. Az Istentől kaptuk. Örökbe. De még ezekkel is azt tesszük, amit akarunk. Csak egyszer be kell számolni róluk..., hogy mit csináltunk velük.”

(Fekete István)

Intézményünk, a Szegedi Fekete István Általános Iskola több mint több mint fél évszázada Szeged kertvárosának nevelési-oktatási feladatait látja el. Elkötelezettek vagyunk a pedagógus és tanuló közötti harmonikus kapcsolat iránt, intézményünkben őszinte és bizalommal teli légkört és jól működő közösségi életet alakítunk ki.

Valljuk, hogy minden gyermek tehetséges valamiben. Alapvető célunk, hogy ez a tehetség kibontakozhasson, a ránk bízott gyermek szárnyalhasson. A tanítás-tanulás folyamatában fejlesztő visszajelzésekkel, változatos pedagógiai módszerek alkalmazásával, a fejlődést és tehetségkibontakozást segítő tanórán kívüli tevékenységek lehetőségével támogatjuk tanulóinkat. Ennek elősegítése érdekében a következő címeket szereztük meg: Akkreditált kiváló Tehetségpont, örökös Ökoiskola, Boldog Iskola, Minősített referenciainstítút, BankVelem iskolahálózati tagság. Munkánkat ezek szellemében végezzük.

Feladatunknak tekintjük a reális önértékelés, önkép kialakításának megsegítését, valamint a családdal együttműködve vállaljuk a felelősséget a tanuló pozitív személyiségfejlődéséért. A szülői háttérre alapozzuk, és szorosan együttműködve fejlesztjük tanítványaink kulturált magatartásra való nevelését.

Nyitottak vagyunk az új pedagógiai módszerek irányába, rugalmasan alkalmazkodunk a tanügyi elvárásokhoz.

A tanulási feltételek és lehetőségek fejlesztésével, az Iskolai Lemorzsolódás Megelőzését Támogató Pedagógiai Rendszer kidolgozásával, a Komplex Alapprogram bevezetésével, a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek használatával arra törekszünk, hogy minden tanuló olyan ismeretekre, alapkészségekre tegyen szert, amelynek birtokában képessé válik tanulmányait a kívánt középiskolában folytatni. Fontos, hogy a diákjaink, harmonikus környezetben nevelkedve, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában is boldogulni tudó, fogékony embereké váljanak, megtanulják az élethosszig tartó tanulás képességét és fontosságát.

Iskolánk gyermekközpontú intézmény, de egyúttal tanulásra ösztönző hely is, ahol a tanulók képességeiknek, érdeklődésüknek, személyiségüknek megfelelően tanulhatnak. Az intézményi rendszer, a személyi és tárgyi feltételek biztosítják a tanulók biztonságát, az életkoruknak megfelelő tudás megszerzését, a folyamatos és eredményes együttműködést a szülőkkel, más iskolákkal, gyermekvédelmi szervezetekkel és társintézményekkel. Ennek érdekében megteremtjük az alapvető és szükséges készségek és kompetenciák biztos ismeretét, használatát, fejlesztését különös tekintettel

- a matematikai alpműveletek készség szintű alkalmazására,
- a helyesírási és íráskészség elsajátítására,
- a szövegértés és szövegelemzés készség szintű elsajátítására,
- a biztos olvasás technika alkalmazására,
- az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikációra,
- kiemelten a szóbeli kommunikációra.

Célunk továbbá testileg és lelkileg egészséges, harmonikus, kiegyensúlyozott, a felnőttek világában is boldogulni tudó, az iskolához, a közösséghez, a hazához erősen kötődő ember nevelése. A modern, digitális környezet megteremtésével, és a gazdasági-pénzügyi alapismeretek megismertetésével olyan innovatív iskolát működtetünk, ahol egyaránt jelen van a hagyományok tisztelete, a helyi tradíciók és a fenntartható fejlődés iránti elkötelezettséget és az élet-hosszig tartó tanulás iránti nyitottság névadónk, Fekete István szellemiségének megfelelően.

Alapelvünk, hogy minden tanuló értékes, ezért a legfőbb szempont a pedagógiai gyakorlat tervezésénél a tanulók értékeinek kibontása, megerősítése. Valljuk, hogy minden tanuló bevonható a tanulási folyamatba, motiválható. Ennek érdekében a pedagógiai környezetet úgy módosítjuk, hogy a tanulók motiváltak és bevonhatók legyenek iskolai feladatok sikeres elvégzésében. Úgy látjuk, hogy minden tanuló boldogulásának alapja az érzelmi intelligencia megfelelő kifejlődése, ezért a mindennapi pedagógiai kommunikációt és a tanulás-tanítási gyakorlatot úgy szervezzük, hogy ezen a területen is fejlődhessenek intézményünk tanulói. Hisszük, hogy tanulóink alapvetően tanulóorientáltak, kíváncsi gyermekek. Ezért a mindennapi gyakorlat során olyan klímát teremtünk számukra, amely segít a tanulást akadályozó tényezők elhárításában és a tanulást akadályozó helyzetek vereségmentes megoldásában pedagógus, tanuló és szülő számára egyaránt. Számunkra meghatározó tény, hogy minden tanulót megilletnek az emberi és kiemelten a gyermeki jogok. Ezért biztosítjuk, hogy a mindennapi gyakorlat során az iskolai életben minden tanulói jog érvényesülhessen.

Iskolánk névadója: Fekete István

Fekete István József Attila-díjas magyar író, Jókai Mór után a legolvasottabb szerző. Munkásságát elsősorban ifjúsági írói tevékenységéből, kedves állattörténetei alapján ismerjük, de számos életrajzi regény, történelmi regény, novella szerzője is. Műveiben a természet szeretete, az ökológiai egyensúly megtartására való törekvés, a valós emberi értékek tisztelete (becsületesség, őszinteség, hűség, kitartás, a munka szeretete, humanitás) tükröződik. Történeteiben a jó és a rossz egyensúlyban jelenik meg, ösztönözve ezzel arra, hogy az olvasó megértse az élővilág ellentmondásait, s ő maga is törekedjen a természet harmonikus részévé válni. A könyvek gyermek- és állatszereplői olyan emberi magatartási példákat tárnak elénk, melyek elfogadásra, szeretetre, az élet tiszteletére tanítanak bennünket.

1.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei

1.2.1. Alapelvek, értékek

Személyközpontúság

Az iskola az egyes tanulót állítja a nevelés középpontjába

Erősítjük, fejlesztjük a tanulók pozitív személyiségjegyeit, keressük pozitív adottságaikat, képességeiket.

Kiemelten kezeljük tanulóink egyéni sajátosságait, ösztönözzük őket képességeik kibontakoztatására és a megfelelő teljesítményre.

Segítjük az iskolánkban tanuló mozgásában akadályozott gyerekeket, értékeljük erőfeszítéseiket, példát mutatunk a kölcsönös alkalmazkodásra.

Nyitottság

A tanulók testi, lelki és szellemi fejlesztésének érdekében fontosnak tartjuk a jó közösségek kialakítását, az emberi kapcsolatokban való eligazodást, beilleszkedést, egymás elfogadását és mások tiszteletét. Ennek egyik alapfeltétele a kommunikációs képességek és a viselkedéskultúra fejlesztése.

Iskolánk csak akkor lehet eredményes, ha érzékeny a felhasználók igényeire, folyamatos és építő együttműködést folytat környezetével. Ha nem elválaszt, hanem összeköt, ha lehetőséget ad az együtt-gondolkodásra, a közös munkára, az alkotásra. Így a gyerekek is megtapasztalhatják az együttműködés szükségességét, annak lehetőségeit, formáit.

Esélyegyenlőség

Hangsúlyt helyezünk a gyermeki jogok teljes körű érvényesítésére és védelmére.

Elfogadjuk és figyelembe vesszük a szociálisan és mentálisan különböző vagy testi adottságaikban eltérő, illetve más kultúrájú diákokat.

Elítélünk minden hátrányos megkülönböztetést, szem előtt tartva a gyermekek mindenképp felett álló érdekeit.

Hatékony felzárkóztató munkával támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez.

Együttműködés

A tanuló és a nevelő partnerként vesz részt a nevelés-oktatás folyamatában. A tanulók a diákönkormányzaton keresztül az iskolai élet egyes részterületeiről véleményt mondhatnak, javaslatot tehetnek. A diákönkormányzat segítséget ad a tanulókörösségek belső fegyelmének, viselkedéskultúrájának alakításához.

Nevelői- oktatói munkánk akkor működhet eredményesen, ha tanulói érdeklődésre épít, és lehetőségeihez mértén figyelembe veszi a szülői igényeket. Ennek elengedhetetlen feltétele a szülők és a pedagóguskörösség koordinált, aktív együttműködése.

Hagyományörzés

Örizzük nemzeti hagyományainkat, ápoljuk hazánk kiemelkedő történelmi eseményeinek emlékét, ezzel erősítve a tanulók nemzettudatát.

Fontosnak tartjuk az iskolához, a körösséghez tartozás érzését tápláló hagyományok továbbvitelét.

1.2.2. Célok

Pedagógiai célok:

I. Nevelés területén

- A másik ember tiszteletére, személyiségének elfogadására, segítségnyújtásra nevelünk.
- Fogékonnyá tesszük tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, a társadalom értékei iránt. Megismertetjük tanulóinkkal az aktív környezetvédelem lehetőségeit.
- Törekszünk a tanulók eddig szerzett szokásaira alapozva a helyes magatartás kialakítására és az önfegyelem fejlesztésére.
- Iskolánk teret és lehetőséget ad a gyermekek mozgás iránti vágyának kielégítésére.
- Segítjük tanulóink egészséges testi, lelki fejlődését.
- Törekszünk az érzelmi nevelés erősítésére.
- Ápoljuk a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő szinten a nemzeti és iskolai hagyományainkat.

- Fejlesztjük a szociális és az életviteli kompetenciákat.

II. Oktatás területén

- Esélyegyenlőséget biztosítunk iskolánk minden tanulójának.
- Segítjük a kiemelt figyelmet igénylő gyerekek fejlődését.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítünk környezettudatos elemi ismereteket, fejlesztjük az ezzel kapcsolatos alapvető képességeket és alapkészségeket, kulcskompetenciákat.
- Fejlesztjük a diákok anyanyelvi, matematikai és gondolkodási kompetenciáját, törekszünk kommunikációjuk fejlesztésére.
- A tananyagtól függően alkalmazzuk a modern tanulásszervezési eljárásokat (kooperatív technikák, projektoktatás, témahét, KIP, stb.) és eszközöket.

III. Szakmai tudás területén

- Diákjainkkal szemben napi kötelességünk, hogy
 - rendszeresen vizsgáljuk meg pedagógiai tervezési folyamatunkat,
 - ellenőrizzük diákjaink tanulási stílusát,
 - kövessük nyomon a diákok önbecsülésére gyakorolt hatásunkat,
 - ellenőrizzük, hogy mennyire közvetítjük az önálló tanulási készségeket,
 - figyeljünk nyelvhasználatunkra,
 - ügyeljünk folyamatos szakmai fejlődésünkre
- Törekszünk arra, hogy az iskola dolgozói optimális szakmai felkészültséggel lássák el feladatukat. (IKT eszközök használata, különböző, modern tanulásszervezési eljárások alkalmazása)
- A pedagógusok folyamatosan bővítik az integrációval kapcsolatos szakmai ismereteiket.
- Törekszünk az önálló tanulói ismeretszerzés képességeinek kialakítására.
- Segítséget nyújtunk tanulóinknak reális önismeret és életszemlélet kialakításával a megfelelő továbbtanulási irány, ill. pálya kiválasztásában, alkalmazzuk a pályaorientációt támogató mérőeszközt /POM/.
- Közvetítjük az általános műveltség megszerzéséhez szükséges alapismereteket, felkészítjük tanulóinkat a középiskolai tanulmányokra.
- Kiemelten kezeljük az anyanyelvi kompetencia fejlesztését, a kommunikációt és a gondolkodásra nevelést.
- Kiemelten kezeljük az idegen nyelv és az informatika oktatását.

IV. Kapcsolatok területén

- Célunk, hogy javuljon az iskola pozitív megítélése.
- Erősítjük a szülői ház és az iskola kapcsolatát.
- Törekszünk a rendszeres és kielégítő információáramlásra.
- Ápoljuk meglévő kapcsolatainkat más oktatási intézményekkel, partnereinkkel, egyben folyamatosan keressük új lehetőségeinket a kapcsolatépítés terén.
- Törekvéseink az intézmény jó hírvének kialakításáról szólnak, mely során célunk, hogy értékeink felmutatásával egyfelől dolgozóink és tanulóink előtt, másfelől a szülők, a lakosság, a szakma, a társadalmi-gazdasági környezet tudatában elismertséget nyerjen intézményünk, és az emberekben pozitív kép rögzüljön iskolánk nevének hallatán. Ennek érdekében fejlesztjük és folyamatosan felülvizsgáljuk kommunikációs munkánkat a 2022-ben bevezetésre kerülő PR-tervünk alapján.
- Fejlesztjük a szociális, az életviteli és állampolgári kompetenciákat.

V. Tárgyi és személyi feltételek területén

- Igyekszünk biztosítani tanulóink esélyegyenlőségét a tárgyi környezet területén is.
- Törekszünk az integráció és a korszerű oktatás, nevelés tárgyi és személyi feltételeinek biztosítására.
- Lehetőség szerint biztosítjuk a kompetenciák fejlesztéséhez szükséges IKT eszközöket és a digitális tananyagot, melyet a tanár saját döntése alapján, szabadon választhat meg a NAT rendelkezéseinek megfelelően.

1.2.3. Feladatok

1.2.3.1. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánkban a tanítási-tanulási folyamat teret ad a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségüket, edzi akaratukat; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

A személyiség egészséges fejlődése szempontjából *cél a személyes és társas kompetenciák fejlesztése.*

Szociális és állampolgári kompetenciára nevelés (nemzeti értékek, hagyományok tisztelete, kultúrák iránti nyitottság):

Feladatok:

- Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása, valamint meggyőződéssé alakítása.
- Kiemelt jelentőségű annak tudatosítása, hogy az emberi élet méltósága a legfontosabb.
- Rá kell ébreszteni diákjainkat, hogy a célokhoz értékek tartoznak és tudni kell választani az értékes és értéktelen közül.
- Tudatosítanunk kell, hogy a pozitív értékek választása, vállalása elszántságot, akaratot, helytállást, türelmet, néha lemondást igényel.
- Feladatunk a tanulók állampolgári nevelése, az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Célunk, hogy érzékennyé tegyük őket a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Fontos, hogy tanulóinknak igényük legyen az osztály- és iskolai közösségben, valamint a helyi közéletben való részvételre.

Személyes és társas kapcsolati kompetencia (Hatékony, önálló tanulás, egészséges és kulturált életmódra nevelés, művészeti tudatosság):

Feladatok:

- Feladatunk a gyermeki kíváncsiságra építve az intellektuális-művelődési igény felébresztése. Így fejlesztjük önálló ismeretszerzéshez szükséges képességeket. Fel kell ismertetni, hogy tanulás minden olyan folyamat, amely az ismeretek, készségek, képességek elsajátítását, fejlesztését eredményezi. Ez olyan szakadatlan folyamat, melynek eredménye a tudás, a műveltség.

- Feladatunk az egészséges életvitel kialakításához szükséges ismeretek átadása, attitűdök, készségek, döntési képességek fejlesztése, a viselkedés befolyásolása, az életvezetés szempontjából fontos készségek kialakítása. Biztosítjuk tanulóink számára a mindennapos testmozgást, testi képességeik fejlesztését (testnevelés órák, sportkörök, séta, játék, stb.).

A lelki egészségnevelés feladatkörébe tartozik a viselkedéskultúra kialakítása, a személyes méltóság megtartása, a belső egyensúly megtalálása, megőrzése.

- Törekszünk arra, hogy a tanulók felmérjék döntéseik, cselekedeteik eredményeit, környezetükre gyakorolt hatását tanórákon és szünetekben egyaránt. Feladatunk, hogy a tanulókkal a különböző foglalkozások keretében (osztályfőnöki óra, tanórák, tanórán kívüli foglalkozások) megtapasztaltassuk a döntési folyamatokat. Az egymás közötti viszony, magatartás alapján alakítjuk ki a másokra való figyelés, a támogató kapcsolatok kialakításának igényét.
- Fejlesztjük tanulóink szépérzékét egyrészt az országos LEP program segítségével, valamint szülők támogatásával megvalósuló színházlátogatással, zenehallgatással, filmvetítéssel, művészi tevékenység biztosításával, s nem utolsósorban a kulturált tárgyi környezet megteremtésével.

Iskolánk a művészeti nevelés megújítása céljából részt vesz az „EFOP 3.2.6-16-2016-00001 A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” elnevezésű tananyagfejlesztési projektben.

A projekt keretében, a Magyar Képzőművészeti Egyetem partnerintézményeként, a partner egyetem által biztosított tananyagok és módszertani támogató dokumentumok ismeretében az intézményünk által kiválasztott szakmai programok tananyagát, módszertanát a helyi tantervünknek megfelelően felhasználjuk. Alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben (beleértve a fakultációkat, a projekt alapú vagy az epochális tanulásszervezési formákat is), valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a helyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során.

Kognitív kompetenciák fejlesztése (természet-tudományos kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia, digitális kompetenciák):

Feladatok:

- Minden tantárgy keretén belül megismertetjük, kiválasztjuk és gyakoroltatjuk a tanulók számára legjobb, a tantárgyak sajátosságaiból adódó tanulási módszereket. Tanítjuk a tanulást!

- A szülőkkel együttműködve biztosítjuk a rendszeres napi tanulás feltételeit (napközi, tanulószoba, otthoni tanulás).
- Az adott tantárgy jellegétől függően törekszünk biztosítani a tanulói kísérleteket, szemléltetést, kialakítva a megfigyelések szóbeli megfogalmazását, a racionális gondolkodásmódot.
- A problémamegoldó, az ismereteket alkalmazni tudó gondolkodásmód fejlesztése. A gyakorlás, a tapasztalatgyűjtés során a döntéshozás képességének kialakítása.
- Törekszünk arra, hogy a tanulók rendelkezzenek elemi gazdálkodási, vállalkozói ismeretekkel, alkalmazható tudással a legelemibb háztartási ismeretek körében.
- Ismerjenek meg választható szakmákat.
- A könyvtár rendszeres látogatásával igyekszünk elősegíteni, hogy a könyvek használata tanulóink életformájává váljon, fejlődjön értő olvasásuk.

A matematikai gondolkodási kompetencia fejlesztésének lehetőségei az általános iskolában

1. Alsó tagozatban

Az alapfokú képzés első évfolyamát kezdő, jellemzően 6-7 éves kisiskolások gondolkodása konkrétumokhoz kötött. Ezért a matematika tanulásának alapvető módszere a valóságon alapuló, személyes, cselekvő tapasztalatszerzés, amely a különböző érzékszervek bevonásával, mozgással, valamint szemléletükben és matematikai tartalmukban egyaránt változatos eszközök használatával, játékokkal valósul meg. A konkrétumokhoz való sokszori vissza-visszalépések során alakulnak a matematikai fogalmak, összefüggések és eljárások. Ezek alapozzák meg a felső tagozaton megjelenő szimbolikus gondolkodást. A tanuló ebben a nevelési-oktatási szakaszban találkozik olyan egyszerű problémákkal, amelyek megoldásában szerepet játszik a megfigyelés, az értelmezés, az összefüggések felfedezése, ezáltal fejlődik gondolkodása, problémamegoldó képessége.

A matematikai nevelés elválaszthatatlan kapcsolatban van a zenei, mozgásos és nyelvi fejlesztéssel, melyek a kötelező tanórákon túl elérhetők az iskola által biztosított szakkörökön, különórákon.

Szükséges a tanulók egyéni szintjének, adottságainak, képességeinek megfelelő differenciálása. Ennek formája a tevékenykedtetés, az eszközhasználat megválasztása, a többszintű problémafelvetés, a digitális tananyagok által kínált fejlesztő lehetőségek alkalmazása, az időbeli korlátok kiiktatása, a segítségnyújtás, a páros vagy csoportos munka szervezése és az értékelés.

2. Felső tagozatban

Az 5–8. évfolyamon a matematika tanulása-tanítása során a tudástartalmak fokozatosan válnak egyre elvontabbá, megjelennek a szimbolikus modellek. A tanuló a fogalmak, jelenségek elemzése útján eljut azok megértésen alapuló meghatározásához, a definíciók előkészítése során tulajdonságokat, sejtéseket fogalmaz meg, s kialakul a megoldást alátámasztó indoklás igénye. Felismeri a matematika kisebb egységeinek belső struktúráját.

A tanítás fő módszere továbbra is a felfedeztetés, a konkrét tevékenységből, játékból, hétköznapi szituációból fakadó indukció. A tanulási tevékenység és problémamegoldás során a tanulót ösztönözni kell egyszerű problémák felfedezésére, megfogalmazására és a mindennapi életből vett szöveges problémák matematikai szempontú értelmezésére, megoldására. Ezalatt fejlődik problémamegoldó és problémaalkotó képessége. A tanuló a megismert szimbólumokkal egyszerű műveleteket végez, ismeri ezek tulajdonságait.

Az 5–8. évfolyamon a természettudományi, a digitális technológiai és a gazdasági ismeretek tanulási-tanítási tartalmakban való megjelenése lehetővé teszi a matematika alkalmazhatóságának, hasznosságának bemutatását. Fejlődnek a tanuló készségei a matematikai kommunikáció terén is. Az új fogalmak, magasabb szintű absztrakciót igénylő tudástartalmak bevezetésekor az egyéni adottságokhoz, ismeretekhez alkalmazkodó differenciálás biztosítja a megfelelő tempójú haladást annak a tanulónak, akinél ezek a lépések hosszabb időt, több szemléltetést igényelnek. Ezzel a lassabban haladó tanuló sem veszíti el érdeklődését és reményét a matematika megértése iránt. A matematikai fejlesztő játékok és a számítógép, illetve más digitális eszközök mellett a tanuló megismerkedik olyan matematikai szoftverekkel, amelyek a matematikai tudást és a digitális kompetenciákat együtt fejlesztik. Ebben a nevelési-oktatási szakaszban az ellenőrzés, értékelés csak a tanult ismeretek alkalmazására terjed ki.

Mindkét szinten az iskola biztosítja a rendszeres napi tanulás lehetőségét az iskolában, délelőtt a tanórákon, délután a napközi és a tanulószoba, fejlesztő-felzárkóztató foglalkozások, szakkörök keretein belül, ahol a gyerekek azonnali segítséget tudnak kérni és kapni a felmerült problémák megoldására.

Kommunikációs kompetenciák kialakítása: anyanyelvi és idegen nyelvi

Feladatok:

- A tanulók szép magyar beszédre nevelése, kifejezőkészségük, helyesírásuk csiszolása, minden tárgyi órán.
- Megteremteni a szövegértési készség fejlődésének lehetőségeit, melyet minden tárgyi órán előtérbe helyezünk a tanulási folyamatban.
- Az egyes tantárgyak szaknyelvének elsajátítása, elsajátíttatása, szabatos használata.

- A pedagógus irányításával megismerik a tanulók a különböző segédletek (könyvtár, videó, számítógép, internet stb.) kezelését, felhasználását.
- Fejlesztjük az információ megszerzésének, megértésének és használatának a képességét, a fontos, kevésbé fontos közötti szelekciót.
- Az iskolában a felnőtt-gyermek, tanuló-tanuló közötti kulturált érintkezés szabályainak betartása, betartatása.
- A tanulók a mindennapi életben előforduló szituációkban gyakorolják az idegen nyelvet, fejlesztik beszédképességüket.

Speciális kompetenciák: munkavállalói, vállalkozói kompetencia

Feladatok:

- Az alkotóképesség fejlesztése (fejlesztésre alkalmas tantárgyi tartalmak kiválasztása, egyre komplexebb feladatok nyújtása, felfedeztetés, kísérletezés, szabályalkotás).
- Tehetséggondozás (változatos szervezeti és módszerbeli megoldások, BankVelem program).
- Pályaorientáció
- A problémamegoldás, a pozitív gondolkodás, a kreativitás/,a kezdeményezés, a felelősségvállalás ,a csapatmunka, az empátia, a kommunikáció és az időgazdálkodás fejlesztése.
- Az iskola makro- és mikrokörnyezetében meglévő munkahelyek, vállalkozások, jelentősebb közintézmények munkájának megismerése.

1.2.3.2. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Cél olyan közösség létrehozása, amely követelményei és eszményei, szokásai és tradíciói, érintkezési módjai, emberi kapcsolatmodelljei akkor is mintául és értékelési alapul szolgálnak az egyes tanulónak, ha más csoportok, ill. közösségek életében tevékenykednek.

A különböző területekhez kapcsolódó közösségfejlesztő feladataink:

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- Kiemelkedő magyar államférfiak, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók tevékenységének ismerete (tantervi tananyagok, közös könyvtár és múzeumlátogatások szervezése, Fekete István – hét, projektek feldolgozása, vetélkedők).
- Hazánk földrajzában való tájékozottság elsajátíttatása (osztály-, ill. iskolai tanulmányutak, erdei iskola, nyári vándortábor).
- Az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismertetése (honismereti séta).
- A hazánkban és szomszédságunkban élő más népek értékeinek és eredményeinek megismerése, megbecsülése. (testvériskolai-program)
- A természeti környezet megóvására irányuló olyan tevékenységeket szervezünk, melyek során a gyerekek megtapasztalhatják a közösségben, illetve a közösségért végzett munka örömét.
- Elősegítjük a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel. Megalapozzuk a nemzettudatot, elmélyítjük a nemzeti önismeretet, a hazaszeretetet, ösztönözzük a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárását, ápolását.
- A közvetlen lakókörnyezet (Kecskés telep, Szeged) megismerése.
- A tanulók érdeklődésének felkeltése az európai kultúra, életmód, szokások, hagyományok iránt (angol, német szavalóversenyek, idegen nyelvi vetélkedők).

Fenntarthatóság, környezettudatosság

- A környezeti neveléssel célunk a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése, a természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.
- Kifejlesztjük érzékenységüket környezetük állapota iránt (hulladékgyűjtés, ciklikusan ismétlődő rendhagyó órák: Föld napja, Állatok Világnapja, Víz napja, Madarak, Fák napja).
- Kialakítjuk a környezetkímélő magatartást, mint a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelveket (meghívott szakemberek előadásai, példamutatás).

- A környezeti nevelés során a tanulók megismerik azokat a jelenlegi folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak (faliújságon aktualitások).
- Kialakítjuk az igényt közvetlen környezetük értékeinek megőrzésére, gyarapítására („szemétszüret”, teremdíszítés, saját munkákból kiállítás).
- Életmódjukban a természet tiszteletét, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvést tesszük meghatározóvá (biciklitúrák, gyalogtúrák, névadónk emlékére rendezett vetélkedők, erdei iskola, nyári vándortábor).

Testi – lelki egészség:

- A tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését segítjük (sportversenyek, egészségügyi hónap, évenkénti családi hétvége programok, mindennapos testedzés).
- Ismereteket nyújtunk a betegségek, balesetek, sérülések elkerülésére, az egészség megőrzésére (elsősegélynyújtás ismeretek, szakkör).
- Iskolánk a személyi és tárgyi környezetével segíti azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyermekek egészségi állapotát javítják (tömegsport, judo, táncoktatás, rendszeres, szervezett úszás és korcsolyázás).
- Fejlesztjük az embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást (integráció a tanítási órákon, illetve a szabadidős programok együtt).
- A tanulóink megismerik a háztartás, az iskola és a közlekedés leggyakoribb, egészséget, testi épiséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait.
- Támogatást kapnak a gyerekek a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, rossz táplálkozás) kialakulásának megelőzésében (osztályfőnöki órák, iskolaorvos, pszichológus előadásai, drogmegelőzési pályázatokon való részvétel).

Pályaválasztás:

- A továbbtanulásra való felkészítés során átfogó képet nyújtunk a legfontosabb pályákról; a lehetőségek és a valóság, a vágyak és a realitások összehangolását segítjük: pályaválasztási nap szervezése, pályaválasztási tanácsadás személyre szabottan, **a pályaaorientációt támogató online mérőeszköz /POM/** használata 7. és 8. évfolyamon, üzemlátogatások, meghívott intézményvezetők előadásai, pályaválasztási kiállítás, iskolák nyílt napjain való részvétel.

A fenti feladatok teljesülése érdekében bevezettük iskolánkban a **KAP módszertanát** mind alsó, mind felső tagozaton. Ettől a tanulóink harmonikus személyiségfejlődésén túl az iskolai

lemorzsolódás csökkenését is várjuk. A fenti feladatra a nevelőtestület több mint 80 %-a képzésben részesült. Feladatunk az új módszer folyamatos alkalmazása, fejlesztése, az iskola arcu-
latához való megfeleltetése.

Beiratkozás, óvoda-iskola átmenet, alsó-felső tagozat közötti átmenet nehézségeit megkönnyítő feladataink:

- „Aranykapu” programunk 2022/2023-as tanévtől vezetjük be.

A program célja

- a szülői közösség megsegítése a beiskolázási folyamatok megkönnyítése érdekében
- az elsős és az ötödikes tanulóink iskolai környezetbe való beilleszkedésének megkönnyítése,

A program feladatait az intézmény éves munkaterve határozza meg.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztő feladatai:

- Gyakoroltatjuk a demokratikus működés rendszerét.
- Felelősséget vállalnak másokért, magukért, önkéntes munkát végeznek.
- A diákjogok ismeretének megszilárdítása érdekében a diákönkormányzat képviselői tanári segédlettel készülnek fel a területi és országos diákparlamentre.
- Kölcsönös megbecsülésen alapuló bizalmi viszony kialakítása a diákközösségi munkában (önkormányzati programok).
- Tanórak közötti szünetekben folyosói, udvari ügyeleti rendszer működtetése.
- A tanulóifjúság demokratikus viselkedési kultúráját erősíti, segít a demokrácia létformájának megtanulásában az eseti diákönkormányzati üléseken, a többségi szavazási elv fenntartásával.
- A diákság saját érdekeinek jogszerű megfogalmazására való nevelése a következő módon történik:
 - Az alkotó személyiség szabad kibontakozása – pl. országos és helyi tanulmányi versenyeken való részvétel támogatásával.
 - A közösségépítő önrendelkezés, iskolai megmozdulások (sportdélután, iskolai bulik, iskolaújság) támogatásával.
 - A szabad cselekvés és művelődés erősítése vetélkedők szervezésével (labdarugó bajnokság, amőba és malom bajnokság, programokon való részvétel, állami intézmények meglátogatása).

- A természeti és épített környezet épségének megőrzésére való neveléssel (az évi szokásos hulladékgyűjtések, környezetszépítés, különböző célú gyűjtések – állatok, nagycsaládosok, rászorulóknak javára).

Szabadidő-szervezés közösségfejlesztési feladatai:

- Iskolai vetélkedők, versenyek, előadások szervezése.
- Városi sportversenyeken való részvétel.
- Iskolai ünnepélyek, megemlékezések, évfordulók megrendezése.
- Tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, projektzáró országjárások lebonyolítása.
- Iskolai nyári vándortábor megszervezése.
- Szülő-diák-tanár programok szervezése.

Az iskola hagyományainak szerepe a közösségfejlesztésben és az ehhez kapcsolódó feladatok ;kreativitás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetenciája

- Az intézmény hagyományrendszerének egyik fontos eleme az *iskola belső képe*, mely árulkodik a benne folyó munkáról, az iskola szellemiségéről.
- A hagyományrendszer másik fontos eleme az a *rendezvénysorozat*, mely az *intézmény névadójához*, Fekete Istvánhoz kapcsolódik.
- Tanulóink *szülőföldünk megismerése* érdekében elsőként az iskolánk közvetlen környezetével ismerkednek meg, majd városunk nevezetességeivel és hírességeivel.
- Farsang idején lehetőség szerint évente megrendezi alapítványunk a *szülők bálját*. Ezen a nagyszabású rendezvényen, annak megnyitójaként bemutatkoznak az osztályok.
- A farsang előtt megrendezzük a Tehetség kerestetik vetélkedőt, ahol minden, tehetségét valamiben megmutatni kívánó tanulónk felléphet.
- Minden év márciusában megrendezzük *nyílt napjainkat*, ahol megmutatjuk iskolánkban folyó munkát az érdeklődő szülőknek, kollégáknak, partner iskoláknak.
- Évente az utolsó tanítási napon tartjuk a *gyermeknapot* az iskolában. Ennek szervezése és lebonyolítása a mindenkori nyolcadik osztály feladata.
- iskolai Alkotónapok keretében közösen készülünk az adott évszak jellegzetes eseményeire (őszi, adventi, húsvéti kézműves foglalkozások)

Ünnepségeink

- Hivatalos: évnyitó, ballagás, évzáró.
- Állami: március 15, október 6, október 23, június 4.

- Közösségi: karácsony, Mikulás, farsang, húsvét, anyák napja, gyermeknap, a névadó napja, stb.
- Világnapok: Föld Napja, Állatok Napja, Víz Napja, Természetvédelmi Világnap, Madarak-fák Napja, Egészségügyi Világnap, Kihívás Napja, Költészet Napja, Zenei Világnap stb.
- Hagyományos versenyek: szavalóverseny, olvasási- és szövegértési verseny, szép olvasó verseny, helyesírási verseny, angol szavalóverseny, idegen nyelvi vetélkedő, judo háziverseny, rajzpályázatok, egészségügyi vetélkedő, stb.

1.3. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógus munkaköri kötelességeinek tartalmát és kereteit – a jogszabályi előírásokon túl – az iskola pedagógiai programja, szervezeti és működési szabályzata, házirendje, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai alapján az intézményvezető útmutatásai, utasításai alkotják.

A pedagógus munkaidő-beosztását, sajátos feladatait a névre szóló pedagógus munkaköri leírás tartalmazza.

Mindazzal nevelünk, amik vagyunk. A pedagógus az iskolai élet egészére figyelve segíti a közösség tagjainak kibontakozását. Példamutatása irányadó a gyermekek nevelésében.

1.3.1. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli a tanulókat, maximális tekintettel a személyiségfejlődés jegyeire,
- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása, munkájának rendszeres értékelése,
- fejlesztő visszajelzések küldése,
- a megtartott tanítási órák, tanórán kívüli foglalkozások, tevékenységek dokumentálása, elektronikus napló vezetése,
- osztályozó-, javító-, különbözeti vizsgák lebonyolítása,
- különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazása,
- dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai programok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,

- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- szakmai továbbképzéseken való részvétel,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben illetve tanítás előtt és után, valamint ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, iskolai ünnepségek és rendezvények, táborok szervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapon az intézményvezető által elrendelt, szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- rendszeres hospitálás saját szakjában és más tanulmányi területen is
- bemutató órák megtartása, jó gyakorlatok bemutatása
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- együttműködik a gyógypedagógusokkal, a fejlesztő pedagógusokkal, a szurdopedagógussal, a tiflopedagógussal a konduktorral és a gyógytornásszal, pszichológussal.

1.3.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

Az osztályfőnököt az intézményvezető bízta meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

- Segíti a tanulóközösség kialakulását,
- segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját,
- kapcsolatot tart az osztály szülői közösségével,
- családlátogatást kezdeményez, szervez
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét és osztálya magatartását,
- figyelemmel kíséri az SNI és BTMN tanulók szakértői véleményében foglaltakat, a kontroll időpontját, és szükség esetén a szaktanár segítségével jellemzést készít a tanulóról,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti,
- szülői értekezletet tart,

- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása,
- segíti osztálya kötelező orvosi vizsgálatát,
- figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskolában dolgozó szociális segítőkkel,
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskolai programokkal kapcsolatos feladatokról,
- javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére,
- részt vesz a munkaközösségek munkájában, segíti a közös feladatok megoldását,
- órát látogat az osztályában.

Az osztályfőnök sajátos feladatait a névre szóló pedagógus munkaköri leírás tartalmazza.

1.4. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

1.4.1. Az egészségnevelés célja

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók életvitelének, magatartásának egészségfejlesztési attitűdjének kialakulását annak érdekében, hogy képessé váljanak testi, lelki egészségük megőrzésére, a veszélyeztető környezeti hatások elkerülésére, illetve csökkentésére.

1.4.2. Az egészségnevelés feladata

Tanulóinkban tudatosítani kell, hogy az egészség természetes állapot, melyet nem célként kell elérni, hanem magatartásukkal, szokásaikkal fenn kell tartani, meg kell őrizni. Meg kell tanítani őket az egészséges állapot, az élet tiszteletére, a betegségek megelőzésének módjára. Legyenek képesek helyes döntéseket hozni az egészséges életvitel kialakítása érdekében. Ismerjék meg a közvetlen környezetükben (a háztartás, iskola, közlekedés) előforduló testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőket. Készüljenek fel vészhelyzetek megelőzésére, kezelésére. A káros függőségekhez vezető szokások, életmódok elkerülése érdekében megfelelő tájékozottságra tegyenek szert. Életkoruknak megfelelően készüljenek a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatra, ismerkedjenek meg a helyes szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel.

1.4.3. Az egészségfejlesztés főbb területei

Fontos célkitűzésünk tanulóink egészségének javítása. Ennek érdekében az egészségfejlesztési célkitűzések kulcsterületeit határoztuk meg:

- egészséges táplálkozás,

- a mindennapos testmozgás (*szervezett labdarugó oktatás, sport szakkörök*) és a mozgásszervi betegségek csökkentése,
- a mentális betegségek megelőzése,
- a dohányzás, az alkohol- és drogfogyasztás megelőzése,
- családi életre nevelés,
- az elemi elsősegélynyújtás alapjainak elsajátítása.

Fontosnak tartjuk az emberi szervezet működésével és a betegségek kialakulásával kapcsolatos ismeretek elsajátítását és bővítését, saját szervezetünk megismerését és a fiziológiai folyamatok megértését. Ezen ismeretek beépülése az aktív tudatba elősegíti a prevenciós munkát.

1.4.4. Módszerek, eszközök

- osztályfőnöki órák (testi higiéné, testedzés fontossága, étkezés szerepe, gyógyszerhasználat, szexualitás, alkoholizmus, dohányzás, drog)
- tantárgyi órák, problémamegoldó gyakorlatok, oktatófilmek, írott információhordozók elemzése, értékelése
- kortárs-segítés: önismereti foglalkozások (szituációs játékok, beszélgetések)
- egészségvédelmi programokon való részvétel
- védőnő, iskolaorvos rendhagyó órái, iskola egészségügyi szolgálat
- sportrendezvények, kirándulás
- együttműködési megállapodás keretében működő szabadidős sporttevékenység, melyet a BOZSIK Program edzője működtet az intézmény tornatermében és megfelelő időjárás esetén a füves labdarugó pályán
- sport szakkörök: judo, majoret
- keressük a témához kapcsolódó pályázati lehetőségeket.

1.5. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos tevékenység

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 4. §-ának (13) bekezdése értelmében kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) Sajátos nevelési igényű tanuló (SNI), aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

ab) Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló (BTM-N), aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

ac) Kiemelten tehetséges tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség. Esetében a képességek maximális kibontakoztatásának, az egészséges személyiségfejlesztésnek gátja a kötött, átlagra szabott, nem eléggé differenciált oktatási szerkezet.

b) A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény Gyvt. 67/A. §-a értelmében (jegyzői nyilvántartás alapján) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló:

- Hátrányos helyzetű tanuló (HH) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, akinek szülője, gyámja legmagasabb iskolai végzettsége alacsony, vagy elégtelen a lakókörnyezete, illetve lakáskörülménye, vagy aktív korúak ellátására jogosult (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy rendszeres szociális segély) vagy a kedvezmény igénylését megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a járási munkaügyi kirendeltség.
- Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló (HHH) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, akinek (alacsony iskolai végzettség, alacsony foglalkoztatottság, elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény) közül legalább kettő fennáll, illetve nevelésbe vett gyermek.
- Tanulási kudarcnak kitett tanulóink, akik általában a sokféle okra visszavezethető motiválatlanságuk miatt elmaradnak a tanulásban, de rendelkeznek a fejlődés potenciális lehetőségével. Speciális bánásmód esetén lemaradásuk behozható, tanulási teljesítményük fokozható.
- Nemzeti-etnikai kisebbséghez tartozó tanulóink esetleges lemaradása leginkább eltérő szociokulturális környezetük kedvezőtlen hatásaiból adódik.

1.5.1. Sajátos nevelési igényű tanulók:

Kiemelt figyelemmel kezeljük a sajátos nevelési igényű tanulók helyzetét. Iskolánk testi (mozgáskorlátozott), hallásfogyatékos (süket, nagyothalló), látássérült, tanulásban akadályozott (enyhe értelmi fogyatékos), egyéb SNI tanulókat is oktat, és mint befogadó iskolában az integ-

rált oktatási forma érvényesül. A tanulók felnőtté válását, közösségbe való beilleszkedését elősegíti az egészséges társaikkal együtt történő integrált oktatásuk. Mivel az integrációt befolyásolhatják az egészségügyi problémák (pl.: epilepszia, vesebetegség, stb), ezért ebben a pedagógiai munkában különösen fontos az egyéni bánásmód, a személyre szabott nevelési eljárások alkalmazása. Integrációjukat az iskolaorvos, a védőnő, az iskolapszichológus, az osztályfőnökök, a gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok, konduktorok, és a szaktanárok felelős együttműködése segíti.

1.5.1.1. A mozgáskorlátozott tanulók oktatása

Iskolánkban a központi idegrendszeri sérült, mentálisan ép, mozgáskorlátozott gyerekek részleges, eseti és teljes integrációja folyik. A kora gyermekkori agykárosodás (CP) vezető motoros tüneteit az izomtónus különböző állapotai befolyásolhatják (lehet spasticus, athetotikus, petyhüd, ataxiás jellegű, illetve a tudomány által újabb és újabb szindrómák kerülhetnek a konduktív pedagógia körébe). A központi idegrendszer sérülésének következményeként a károsodás komplex, a hely- és helyzetváltoztatás, a finommotorika, esetenként a kognitív funkciók és a kommunikáció is nehezítetté válhat.

A mozgáskorlátozott gyerekek integrációjának *céljai*:

- a tanórákon és az egész nap folyamán megvalósítani a konduktív pedagógiai rendszer lényegét: rávezetni a gyereket az öntevékenységre,
- a tanórákon hozzásegíteni a feladatok megtervezéséhez, a feladat aktív módon való végrehajtásához,
- alapvető, az életkornak megfelelő szokásokat kialakítása,
- a tanulási képességek fejlesztése,
- összetett tevékenységek keretében megvalósítani a kognitív, a motoros, a szenzoros, a kommunikációs és az egyéb követelmények egységét.

Mozgáskorlátozottság esetén az akadályozottság nem csak a mozgásaktivitásban és a mozgáskompetenciában jelentkezik, hanem ennek alapján a személyiségfejlődés, az érzékelés, az észlelés, a tanulás és a kommunikáció is zavart szenvedhet. Ahhoz, hogy a tanulásához optimális feltételeket tudjunk teremteni a mozgáskorlátozott gyermek számára, elsősorban bizonyos szervezési feladatokat kell ellátnunk az alábbi területeken:

- a terem berendezése,
- a tárgyi feltételek megteremtése,
- a személyi feltételek megteremtése.

A mozgássérült egyéni tanrendű tanulókra vonatkozó rendelkezések:

Mozgássérült tanulóink közül azok, aki nem alkalmasak az integrált oktatásra, egyéni tanrendű tanulóként végzik munkájukat. Az iskolán belül kapják meg a számukra előírt tanórákat és a mozgásfejlesztést. Bizonyos esetekben részt vesznek az osztály munkájában is.

Az egyéni tanrendű tanulói engedélyt a hivatal adja ki, a szakértői bizottság javaslata alapján járunk el a tanórák megszervezésekor. Az egyéni munkarendű tanulókra az iskola helyi tanterveiben meghatározottak az érvényesek, melyekhez félévente egyéni fejlesztési terv készül a gyermek aktuális státusza alapján, melyet a fejlesztő pedagógus készít el a fejlesztendő területekre.

1.5.1.2. A hallássérült tanulók integrált oktatása

Intézményünk ép értelmű hallássérült (nagyothalló és siket) tanulók integrált oktatásával is foglalkozik. A hallássérült tanulónál a hallás hiánya vagy csökkenése miatt a szokásostól eltér a beszéd, a nyelv, és – ennek következtében – a személyiség fejlődése. A tanuló nyelvi kommunikációs szintje az esetek jelentős részében nem korrelál a hallásállapottal, attól pozitív és negatív irányban is eltérhet.

Iskolánkban a feladatot utazó szurdopedagógus látja el.

Az integráció célja

- hozzájárulni a hallássérült gyermekek beszéd, hallás és személyiségfejlődéséhez azáltal, hogy jól beszélő, halló környezetet biztosítunk számukra,
- segíteni őket abban, hogy halló tanulóink magatartásmintáját, szokásait átvegyék,
- biztosítani, hogy váljanak az iskolai közösség teljes értékű tagjaivá és ezáltal erősödjék önbizalmuk,
- a halló társak jelenlétével elérni, hogy realisabban ítéljék meg saját képességeiket, s így egészséges én-képük alakuljon ki,
- az esélyegyenlőség biztosításával szélesebb körű lehetőséget nyújtani a továbbtanulásra, a pályaválasztásra,
- megtanulni élni, dolgozni abban a közegben, amelyben felnőttkorukban is élni, dolgozni fognak.

Ugyanakkor szeretnénk, ha az integrált oktatási forma egészséges tanulóink javát is szolgálná. Ha megtanulnák elfogadni az egyéni különbségeket, ha megalapozódna bennük az általános iskolai évek alatt a mások iránti felelősségérzet, az empátia és a tolerancia, s reméljük, így felnőttkorukban érzékenyebbé válnak más emberek nehézségei iránt.

Feladataink az eredményes integráció érdekében:

- rendszeres kapcsolattartás a szurdopedagógussal, a szülővel,

- megfelelő ültetési renddel a szájról olvasási feltételek biztosítása a tanteremben,
- gyakoribb, sokrétűbb, vizuális szemléltetés a tanítási órákon,
- lehetőségeinkhez képest a hallásfejlesztés beépítése tanóráinkba,
- változatos tanulásszervezési és tanulási módszerek alkalmazása a tanórákon,
- az órákon felhasznált szövegek előkészítésével elősegíteni a tanuló aktív részvételét a tananyag-feldolgozásban.

1.5.1.3. A látássérült tanulók integrált oktatása

Jelenlegi tárgyi és személyi feltételeinkkel csak *gyengénlátó* látássérülteket tudunk ellátni, mivel az aliglátó, és a vak látássérültek oktatásához speciális tárgyi és egyéb feltételekre van szükség (ehhez az épületet is át kellene alakítani). A speciális fejlesztést utazó tiflopedagógus végzi a szakértői véleményben megfogalmazottak szerint, fejlesztési terv alapján.

1.5.1.4. Az egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulókkal utazó gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus és az iskola pedagógusai foglalkoznak. Pedagógiai munkánkban fontos, hogy

- a problémát minél fiatalabb korban kiszűrjük,
- a hátrányokat – speciális szakember segítségével – a rehabilitációs órák keretében kompenzáljuk,
- a számonkérést az adott problémához igazítsuk,
- a családdal szoros összhangban, együttműködve haladjunk a tanulók érdekeinek megfelelően.

Ebbe a kategóriába tartoznak a diszlexiás, diszgráfiás, diszkalkuliás tanulók. A részképesség zavarok okozta hiányosságait speciális szakemberek (gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus) rehabilitációs órákon, a pedagógusok differenciálással igyekeznek kompenzálni.

A gyógypedagógus feladatai közé tartozik:

- a tanulók egyéni fejlesztése,
- a konzultálás, közös tervezés a pedagógusokkal,
- a gyermek fejlődésének folyamatos nyomon követése,
- kapcsolattartás a szülőkkel.

Az iskolapszichológus feladatai közé tartozik:

- Az iskolapszichológus feladatait részletesen a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet határozza meg. Ezek közül néhányat kiemelve:
- Pszichológiai tanácsadás, segítő beszélgetés a diákokkal egyéni formában;

- pszichológiai témájú csoport vagy osztályfoglalkozások vezetése;
- konzultáció pedagógusokkal;
- konzultáció, nevelési tanácsadás szülők részére;
- előforduló konfliktusok, krízisek kezelése;
- szűrő- és képességfelmérő vizsgálatok szervezése, kivitelezése;
- pszichoedukáció;
- SNI-s és BTMN-es diákokkal folytatott munka, a Pedagógiai Szakszolgálat vagy a Szakértői Bizottság ajánlása esetén,
- kapcsolattartás társintézményekkel, szükség esetén továbbirányítás.

Az iskolapszichológus munkájának célkitűzései:

- Az iskolapszichológusok munkájának alapvető célja az iskolában folyó nevelő-oktató munka hatékonyságának segítése, a lelki egészség védelme és a gyermekek személyiségfejlődésének támogatása, elsősorban a megelőzés eszközeivel.
- Az iskolapszichológus tevékenysége sokrétű, a diákok, a szülők és a pedagógusok megkeresése és igénye szerint alakul.
- Az iskolában dolgozó pszichológus elsődleges célja az iskolában tanuló diákok és az ott dolgozó pedagógusok mindennapjainak segítése, a felmerülő egyéni (pl. beilleszkedési problémák) vagy csoportos szintű (pl. osztályközösségekben megjelenő konfliktusok) nehézségek megoldása, segítő beavatkozás biztosítása.
- Az iskolapszichológust felkeresheti a szülő, a pedagógus és a tanuló is.
- Az iskolapszichológust köti a titoktartási kötelezettség. A konzultációk előzetes időpontegyeztetés alapján történnek. Ez alól kivételt képeznek a krízishelyzetek.

1.5.1.5. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók integrált oktatása

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai értelemben a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a tartósan kedvezőtlen környezeti hatások miatt a neurológiai érés lelassulása folytán tartós, átfogó tanulási problémákat mutatnak.

Az enyhe értelmi fogyatékoság (enyhe intellektuális képességszavar) diagnosztizálása orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat. Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb/eltérő fejlődése, valamint az adaptív funkciók érintettsége. Az enyhe értelmi fogyatékos személyek fejlődése igen változatos attól függően, hogy milyen egyéb

érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy egyéb hatásokra alakulnak ki.

Az enyhe értelmi fogyatékossg sok esetben először iskolai tanulási helyzetekben jelentkezik, összefüggésben az alapképességek eltérő, lelassult fejlődésével. Így a tanulási sajátosságok szinte valamennyi tantárgyban generalizáltan, átfogóan és tartósan jelentkeznek. Különösen jellemző a kognitív funkciók, valamint a beszéd lassúbb fejlődése; a diszpraxiás (helytelen vagy kialakulatlan testséma, koordinálatlan mozgás eszközhasználatban) tünetek megjelenése; a figyelem-összpontosítás, a téri tájékozódás és a finommotorika nehézségei; a lassú feladatvégzés; a gyakori hibázás; az érdeklődés hiánya a kultúrtechnikák elsajátításával kapcsolatban és a viselkedési problémákban megmutatkozó szociális tanulás nehézségei. Ezek egyénenként változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg; a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát mutatják, és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a minél korábban megkezdett, hosszantartó, rendszeres és intenzív gyógypedagógiai fejlesztés és terápia, a tanulási képesség szintjéhez igazodó tanulási módszerek folyamatos alkalmazása, a tanulási motiváció megfelelő fejlesztése, valamint a stigmatizációs hatások (eredménytelenség a tanulásban, kisebbségi érzés kialakulása, csúfolódás stb.) megelőzése/kompenzálása a fő feladat. A tanulási képesség fejlesztéséhez a pedagógiai, gyógypedagógiai eszközök alkalmazása mellett szükséges a környezeti, szociális feltételek javítása is.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek/tanulók képességszintje a megközelítően azonos életkorú tanulócsoportokban sem homogén. Mindezek befolyásolják az ellátási szükségletet, a taníthatóságot és a gyermek jövőjére vonatkozó előrejelzéseket.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók nevelési folyamatát meghatározó irányelvek és szempontok:

- tanulásban akadályozottak pedagógiája szakirányon vagy (korábban) oligofrénpedagógia szakon végzett gyógypedagógus vesz részt a nevelési-oktatási és/vagy fejlesztési folyamatban, valamint szükségszerűen más szakirányon végzett gyógypedagógus és/vagy egyéb szakember (pszichológus, orvos, szociálpedagógus stb.);

- a tanórák mellett az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kötelezően részt vesznek az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozáson, amelynek célja a pszichikus funkciók fejlesztése a tanulók egyéni szükségleteinek megfelelően;
- a gyógypedagógus a partnerekkel együtt (tanuló, pedagógus, szülők stb.) egyéni fejlesztési tervet állít össze, amely konkrét, mérhető és rövid idő alatt elérhető célokra bontja le a távlati fejlesztési célokat;
- elengedhetetlen az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és rehabilitációs foglalkozások dokumentálása, az elért eredmények összehasonlítása a kiinduló állapottal, a pedagógiai diagnosztika eszközeivel pontos és mérhető információk gyűjtése, ezek alapján az egyéni fejlesztési terv módosítása;
- a tanuló általános fejlettségi állapotának, tanulási képességeinek leginkább megfelelő tanulási tempó és absztrakciós szint biztosítása, amely tanulási területenként/tantárgyanként eltérő lehet;
- a fogalmak lassú érlelése, a sokrétű és intenzív tapasztalatszerzés, az elvonatkoztatás lépéseinek szemléltetésén alapuló folyamat a fogalmak fokozatos „bővítését” teszi lehetővé;
- a megtanultak számbavétele, rendezése és kérdések/problémák segítségével a még nem ismert válaszok keresése. A saját élmények, korábbi tapasztalatok/tudás összekapcsolása a megtanulandó fogalmakkal, cselekvésekkel;
- a gondolkodás rigiditása miatt a kérdések egyszerűsítése, a feladatelemek kis lépésekre bontása vagy analógiák alkalmazása hozzájárul a tanulóban már meglévő tudáselemek megerősítéséhez, a továbblépéshez;
- fontos a különböző képességeket fejlesztő eljárások és feladatok összehangolása, a tanuló érdeklődésének és motiváltságának elősegítése (pl. feladatok választhatósága, több megoldási lehetőség keresése, az önálló tanuláshoz szükséges technikák elemeinek fokozatos elsajátítása, a metakognitív folyamatok állandó megerősítése, az egyéni tanulási utak feltárása);
- fontos a tanulásra rendelkezésre álló idő változatos strukturálása, az időtartamok rugalmas változtatása, a legkedvezőbb csoportméret kiválasztása;
- az elsajátítás folyamatában alkalmazott eszköztár (pl. számológép, szótár, IKT-eszköz, gondolatterkép stb.) alkalmazásának tanítása, majd felhasználásának lehetősége a tanuló számára a pedagógiai folyamat minden szakaszában;

- megfelelő tanulási környezet kialakítása (térrendezés, berendezés, változtathatóság stb.).

A cél az enyhe értelmi fogyatékos tanulók kompetenciafejlesztése a következő területeken: kommunikációs képességek, kognitív képességek, orientációs képességek, kreatív képességek, motoros képességek és szociális képességek.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók az együttnevelési folyamatban a kötelező tanórákon kívül részt vesznek egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozásokon.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozás során a probléma jellegéhez legadekvátabb eljárások, módszerek és technikák használatával alakítják a gyermek képességeinek fejlődését, egyidejűleg biztosítva az ahhoz szükséges feltételeket. A fejlesztési célok közé tartozik az akadályozott fejlődésből eredő hátrányok csökkentése, hogy a tanuló ismeretszerzési-tanulási folyamatban való részvétele aktív és eredményes legyen, és a lehető legkevesebb nehézséget tapasztalja a folyamat során. A foglalkozás célja a hiányzó, sérült pszichikus funkciók kialakítása, magasabb szintre emelése, az esetleges rosszul szerveződött struktúrák megváltoztatása, de a kiemelkedő képességek fejlesztése szintén a fejlesztő munka hangsúlyos tartalmi eleme.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozás segít a tananyag és a fejlesztési követelmények differenciálásában, a képességeket fejlesztő eljárások és feladatok összehangolásában, az egyéni tanulási technika kialakításában, a haladási tempó és a motiváció egyéni biztosításában, a fejlődés és a fejlődést tükröző értékelés megállapításában.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások dokumentálása az egyéni fejlesztési terv (EFT) alapján történik, amelyet a gyógypedagógus készít el, együttműködve a partnerekkel. Az EFT a szakértői véleményre, illetve a gyógypedagógus által készített pedagógiai diagnózisra alapulva készül.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmazza a reálisan megfogalmazott rövid és középtávú célokat, ezek elérésének lépéseit, a tervezett eszközöket, valamint a fejlesztés lehetséges helyszíneit. Funkciója a segítségnyújtás tervezése, koordinálása és ellenőrzése. Az együttműködő partnerek előre meghatározott időnként – például havonta, háromhavonta – ellenőrzik, értékelik a végrehajtás eredményességét, az akadályozó tényezőket, és új fejlesztési célokat tűznek ki. A fejlesztendő területek mellett figyelni kell a tanuló erősségeire is, és ezeket a kiemelkedő képességeket

is be kell építeni a tervbe, illetve a foglalkozásokba. Az EFT segít, hogy az enyhe értelmi fogyatékos tanuló életét támogató különböző szakemberek összehangolják tevékenységüket, tudásukat; tapasztalatuk mindenki számára hozzáférhetővé és hasznosíthatóvá váljon.

Az egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások megvalósulása lehet osztálytermen belül és kívül is, egyéni vagy kiscsoportos formában.

A megfelelő együttműködéshez a következő feltételek szükségesek:

- egyértelmű és nyílt kommunikáció;
- az osztályterem és az eszközök közös használata;
- a tantermi folyamatok közös tervezése;
- a tanórák közös megtartása;
- az osztály vezetését, szervezését segítő szabályok;
- közös értékelési normák.

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus:

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására;
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) támogatást nyújt a többségi pedagógus számára a differenciáláshoz a tantervi követelmények szintjén, a következőknek megfelelően: nincs érdemi változtatás a tantervben, elvárt tudásban, hanem több idő, személyi támogatás (többségi pedagógustól, gyógypedagógustól, asszisztentstől), eszközhasználat, differenciált tananyag-feldolgozás révén jut el a gyermek a tantervi célig.

1.5.2. A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő tanulók

a) Az elmúlt években emelkedett a beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók száma, akiket a szakértő azzá nyilvánított. Gyenge önértékelési képességük miatt a tanulási szituációkba nehezen tudnak beilleszkedni, állandó kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Pedagógiai munkánkban fontos

- több cselekvéses helyzetet biztosítani a közösségben,
- lehetőséget adni a korrepetáláson való felzárkóztatásukra,
- olyan feladatokkal megbízni őket, melyben szívesen vesznek részt (díszítés, környezet-szépítés, rendezvények helyszínének berendezése, stb.),
- szülői beleegyezéssel, szakértői vélemény alapján egyéni problémáikat kezelni, akár egyéni munka rendű tanulóként is.

Ezekkel a tanulókkal iskolánk fejlesztő pedagógusai és az iskolapszichológus foglalkoznak rehabilitációs órák keretén belül, illetve a szakos pedagógusok korrepetálják őket.

b) Másik intézményből átvett tanulóknál is gyakran találkozunk beilleszkedési nehézségekkel. Iskolánk beiskolázási körzetébe tartozik a Családok Átmeneti Otthona, ahol nehéz körülmények között élő anyák és gyermekeik kapnak hosszabb-rövidebb ideig szállást, ellátást. Az ideiglenesen ott tartózkodó gyerekek oktatását intézményünk felvállalja.

1.5.3. A tehetség kibontakoztatása

Egyik alapelvünk, hogy minden gyermek tehetséges. Fontos feladatunk ennek a tehetségnek a kibontakoztatása, melyet változatos lehetőségek, helyzetek megteremtésével, az érdeklődés felkeltésével igyekszünk elérni. Azonban meg kell látnunk a különbségeket, a tanulók közötti eltéréseket is nem csupán a tudásszint, hanem a tehetség terén is.

Kiemelten tehetséges az a tanuló, akinek az átlagosnál nagyobb az intelligenciája, magas fokú kreativitással rendelkezik, felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, az elkötelezettség. Jellemzője még a következtetés képessége, az önálló út keresése, a nagy képzelőerő, a függetlenség, a szorgalom és kitartás, a kíváncsiság és érdeklődés, az érzékenység és becsvágyás, a kockázatvállalás, a folyamatos kommunikáció. A kiemelten tehetséges gyermekek felismerése komplex feladat.

Minden képességkibontakozásnak szüksége van a környezet támogatására, az elismerésre ahhoz, hogy fejlődjék. Ezért a pedagógusokra, a család tagjaira, a környezetben élő emberekre nagy felelősség hárul.

A tehetség kibontakozását serkenti: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a tanár ösztönző attitűdje, a bizalom, a játékoság. Gátolja: az érdektelenség, a kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer.

Mindenkinek közös feladata, hogy megakadályozza a tehetséges gyerekek elkallódását. A Nkt. 47.§ (11) bekezdése alapján az iskola nem kötelező (választható) foglalkozásokat szervezhet tehetséggondozás céljából, valamint a Nemzeti Tehetség Program és a Nemzeti Tehetség Alap által kínált lehetőségeket is felhasználjuk. Regisztráltunk az országos Tehetségpont hálózatba. A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi oktatásunknak, a tehetséges diákok képességeinek kibontakoztatását sokféle módon segítjük, tanórai és tanórán kívüli tevékenységek keretén belül. Célunk:

- minden diákunk tehetségének felismerése különböző pedagógiai helyzetek teremtesével,
- tehetségfejlesztés tanórai differenciált foglalkoztatás által,
- folyamatos, az egyéni adottságokat figyelembe vevő motiváció,
- kreativitást igénylő feladatok alkalmazása;
- változatos, játékos munkaformák alkalmazása,
- a tanult ismeretek szintézisének biztosítása,
- a projektoktatás, a kooperatív tanulásszervezés alkalmazása,
- tehetségfejlesztés tanórán kívüli szakköri foglalkozások keretében,
- a tanulók pozitív sikerélményhez juttatása, különböző szintű és rangú versenyek szervezésével,
- eredményes verseny-előkészítés: egyéni és csoportos felkészítés a megyei és országos fordulókra (a gyerekek érdeklődési körének és a verseny jellegének megfelelően),
- alapfokú művészeti iskolákkal kialakított kapcsolatunk által (szolfézs, hangszer, társastánc, foci, judo) biztosítani a sikerélményhez való jutást,
- különböző pályázatokon való részvétel mind a tehetséggondozásra, mind a felzárkóztatásra,
- egyéni, csoportos felkészítés a középiskolák speciális osztályaiba,
- az információ keresés módjainak megtanítása (kézikönyvek, internet, stb. használata).

1.5.4. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program:

A tanulási kudarc egyik oka lehet - a környezeti tényezők és egyéni adottságok mellett – az, hogy a gyermek nem sajátította el a tanulás különböző technikáit, nem tudja az információkat

kezelni, s ezért nincs sikerélménye. Ezért fontos tevékenységünk a tanulási minták kialakítása, illetve azok fejlesztése. Pedagógiai munkánkban fontos *1-4. évfolyamon*

- a tanulási minták kialakítása, a teljesítménymotivációk (elismerési vágy) kialakítása, az esetleges fejlődést gátló tényezők megszüntetése tanulási technikák tanításával,
- a tanítványi kötődés, mint tanulási minta erősítése,
- a társakhoz való viszony (segítőkézség, együttműködés, tisztességes versengés, stb.) fejlesztése változatos tanulásszervezési eljárásokkal,
- helyes tanulási szokások és napirend kialakítása, az önértékelés és önellenőrzés technikájának gyakorlása.

5-8. évfolyamon

- a tanulási tevékenység szándékos, céltudatos tevékenységgé alakítása,
- a tantárgyi kötődés kialakítása, amivel segítjük a pályaválasztást is,
- a tanulás értékének tudatosítása.

Azok a tanulók, akikben nem alakultak ki a fenti képességek, segítségre szorulnak. *Ebben az esetben további feladatunk*

- a tanulási módszerek megismertetése, gyakoroltatása,
- kooperatív tanulásszervezés, felzárkóztatás (differenciált feladatok, korrepetálás, egyéni fejlesztés)
- sikerélmény biztosítása (egyenre szabott feladatokkal),
- a számonkérés módjának (írásban vagy szóban) differenciált alkalmazása a gyermek szükségleteihez.

Ezen feladatok teljesülése érdekében 2022/2023-as tanévtől bevezetésre kerül a *Patrónus Program*, melybe azok a diákjaink kerülhetnek be, akik a már meglévő fejlesztő és segítő pedagógiai munkán felül is igénylik, ill. szükségesnek látjuk a személyes törődést, segítséget pedagógusaink által. A program egy teljes tanéven át tartó folyamatos találkozókat, megbeszéléseket biztosít adott tanulónak, hogy „patrónusával” megoszthassa aktuális nehézségeit, segítséget kérhessen és kapjon konkrét feladatai sikeres elvégzéséhez. A „patrónus” pedagógus szükség szerint kapcsolatba lép a gyermek osztályfőnökével, fejlesztő tanárával, az iskolapszichológussal, ill. szülővel is a gyermek érdekeinek, sikerességének megvalósításában végzett munkájában. A „patrónus” a rendszeres találkozásokról dokumentációt készít az előírtaknak megfelelően.

1.5.5. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység:

Iskolánk tanulói közül sokan szociális hátrányokkal küzdenek, különösen a CSÁO-ból érkező gyerekek esetében. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról folyamatosan kap tájékoztatást iskolánk a Jegyzőtől. Ezek ismeretében szervezzük meg a szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységi formákat:

- felzárkóztató-, tehetséggondozó programok szervezését szakkörök és délutáni foglalkozások keretében,
- tanulószobai ellátás,
- drog- és bűnmegelőzési programok szervezését a rendőrséggel együttműködve,
- a pályaaorientációs tevékenység keretében kapcsolat felvételt minden olyan szervvel, amely segíti a végzős tanulók továbbtanulását, különös tekintettel a fogyatékos- és szociálisan hátrányos helyzetű tanulókra,
- Szülői hírlevél, szülői értekezlet, fogadóórák, ahol megfelelő tájékoztatással segítjük, hogy a rászorulóknak egyre szélesebb köre vegye igénybe az iskola által ingyenesen biztosított szolgáltatásokat, s szerezzon tudomást a szociális ellátás igényelhető formáiról,
- pályázatok a tanulók ösztönzésére, amelyek országos vagy helyi jellegűek (út a középiskolába, Arany János program).
- iskolai „Patrónus Program”

A tüneti kezelés mellett fontosnak tartjuk az előidéző okok megismerését is. Ha a feltárt problémák megszüntetésére az iskola eszközei nem bizonyulnak elégségesnek, az intézmény vezetője, illetve az osztályfőnök – haladéktalanul felveszi a kapcsolatot az iskola egészségügyi, a gyermekjóléti szolgálat és/vagy a területileg illetékes családsegítő központ szakembereivel, és indokolt esetben hatósági eljárást kezdeményez.

1.5.6. Az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok:

A gyermek- és ifjúságvédelem elválaszthatatlan a pedagógiai tevékenységtől, tehát minden nevelő alapvető feladata. Tevékenységrendszeréhez az uniós jogharmonizációnak megfelelően Magyarország alkotmánya, a köznevelési, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló, a szociális és családjogi, valamint az adatvédelmi törvény biztosítja a komplex jogszabályi hátteret.

Célunk a jogszabályok szellemisége alapján az esélyegyenlőség biztosítása, a gyermekek mind teljesebb, mind harmonikusabb fejlődésének elősegítése, illetve bármilyen (testi, egészségügyi, mentális, szociális, stb.) okra visszavezethető kirekesztődésük megakadályozása.

Az osztályfőnök és a szaktanár feladata, hogy segítse a gyermek harmonikus fejlődését gátló tényezők megelőzését, elhárítását, enyhítését. A pedagógusok lehetőségeiknek megfelelően törekednek a harmonikus fejlődést gátló okok felderítésére és a kezelés érdekében megismerik a gyermek személyiségét, családi hátterét, környezetét, barátait. A szülőkkel folyamatos kapcsolatot épít, és a szülő figyelmét a megfelelő szakember segítségének igénybevételére irányítja.

Az osztályfőnök feladata: javaslatot tenni a szülőknek a különböző segítőközpontok szolgáltatásainak igénybevételére, és az ehhez szükséges pedagógiai vélemény elkészítése. A rászoruló gyermekek anyagi támogatásához az iskolai alapítványhoz („Csillogó Szemekért” Alapítvány) és a diákönkormányzathoz fordulni (a támogatások kulturális, művelődési célokat szolgálnak). Segítségnyújtás és panaszok esetén a vezetőséget tájékoztatja, s utána a megfelelő segítő, hivatalos szervekhez jelzést ad, intézkedik a gyermekvédelmet segítő további személyek felé: gyámhatóság, nevelési tanácsadó, családsegítő, egészségügyi intézmények (drogambulancia, ANTSZ, ideggondozás, pszichiátria), rendőrség, civil szervezetek.

Kiemelten fontos a gyerekek fizikai és mentális állóképességének fejlesztését célzó mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása az intézményen belül. Tanulóink testi és lelki épségének megóvása, erkölcsi védelmük szükségessé teszi, hogy megóvjuk őket a szenvedélybetegségek kialakulásától, megismertessük velük a szenvedélybetegségekhez vezető utat, a következményeket, és esetleg szükség szerint segítsük a gyógyulási folyamatot.

1.6. Az intézményi döntési folyamatba való tanulói részvétel rendje

Intézményünkben tanítványaink közösségét a diákönkormányzat képviseli, mely önszerveződésen alapuló diák érdekvédelmi szervezet. E szervezet által biztosítja iskolánk a lehetőséget, hogy azokban a kérdésekben, amelyekben a jogszabályok erről rendelkeznek, a diákok döntési, egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák.

A diákönkormányzat az iskolán belüli diákságból szerveződött fórum, amelyet a diákközösség által választott diákvezetők irányítanak és pedagógus tanácsadó és patronáló tagok segítenek. A diákönkormányzat a nevelőtestület véleménye meghallgatásával/kikérésével döntési jogkört gyakorol:

- saját közösségi életének tervezésében és szervezésében,
- hatáskörei gyakorlásában,
- a diákönkormányzat működéséhez szükséges anyagi eszközök felhasználásában,
- tisztségviselőik megválasztásában,
- a tanév során egy tanítás nélküli munkanap időpontjában és programjában,

- tájékoztatási rendszerének létrehozásában és működtetésében.

A diákönkormányzat a saját hatáskörébe tartozó döntések meghozatala előtt a nevelőtestület véleményét a diákönkormányzatot segítő tanár közreműködésével kéri meg.

A felnőtt életre való előkészítésben kiemelkedő fontosságú feladat a közéleti szellem kifejtése, a demokratikus élet elveinek elsajátítása, szemlélete, magatartásformája. A pozitív emberi értékek fejlesztésére nagyon jó színtér egy jól működő diákönkormányzat, mely szerepet vállal az ifjúságvédelemben is.

Az intézmény a legfontosabb döntéseinek meghozására – a jogszabályban meghatározott esetekben – a nevelőtestület jogosult. Az egyéb döntések meghozása az intézményvezető jogköre. Azokban az ügyekben, amelyek az iskola tanulóinak jelentős részét érintik, a döntési folyamatban lehetőséget biztosítunk a diákság számára véleményének kifejtésére, a döntési folyamat befolyásolására. A döntési folyamat részét képező értekezletre a diákságot közvetlenül érintő témakörben meghívjuk a diákönkormányzat képviselőit. Teljes körűen biztosítjuk a jogszabályok által a diákönkormányzat vonatkozásában deklarált véleményezési jogok érvényesítését, a véleményt minden alkalommal írásban szerezzük be. A diákönkormányzat tájékoztatása, a döntést megelőző informálás lebonyolítása, a diákönkormányzat véleményének beszerzése intézményvezető kötelezettsége. A fentiekén túl a diákság többségét érintő döntések meghozatala előtt lehetővé tesszük az egyes osztályok számára a véleménynyilvánítást. A döntési folyamat részét képező nevelőtestületi értekezletre a diákságot közvetlenül érintő témakörben meghívjuk a diákönkormányzat képviselőjét.

A tanulók szervezett véleménynyilvánításának és tájékoztatásának fóruma a diákközyűlés, amelyet a tanév helyi rendjében meghatározott időpontban, de évente legalább egy alkalommal össze kell hívni.

Az iskolai élet rendjének kialakításában, fenntartásában nagy szerep hárul a diákönkormányzatra. A diákönkormányzat felnőtt vezetője irányítása mellett működő *ügyeletrendszer* része ennek a feladatnak. A diákügyeletet 5-8. osztályos tanulók látják el.

A diákönkormányzat által felvállalt *közszolgálati szerepek* a személyiség formálásában, a szabadidő hasznos eltöltésében, a céltudatos munkában, felelősségvállalásban nyilvánulnak meg. Munkájuk során a körültekintő szervezés, a reális elbírálás, értékelés problémájával is találkozhatnak a gyerekek, s ezek helyénvaló megoldása fontos tényezője a demokráciának.

1.7. A szűlő, tanuló és a pedagógus együttműködésének formái

Iskolánk – a szülők és a tanulók aktív közreműködésével – létrehozza és működteti azokat a fórumokat, kapcsolattartási eszközöket, programokat, melyek módot nyújtanak tevékenységünk megismeréséhez; a neveléshez szükséges információ kölcsönös áramlásához, tanulóink érdekeinek védelméhez és az „iskolahasználók” közötti emberi kapcsolatok elmélyüléséhez.

1.7.1. A diákokkal való kapcsolattartás:

A tanuló joga, hogy hozzájusson tanulmányai folytatásához és jogai gyakorlásához szükséges értesülésekhez, jogosult a véleménynyilvánításra, jogában áll kapcsolatot teremteni az iskola vezetőivel, pedagógusaival, nevelőtestületével.

A diákokkal való kapcsolattartás elsődlegesen a mindennapi érintkezés során történik a tanítási órákon, az órák közti szünetekben, a tanítás előtt és után. A diákok bármely tanárukat megkereshetik javaslataikkal és egyéni gondolataikkal, személyükről és az osztályközösségről információkat kérhetnek tőlük és az iskola vezetőitől. A diákok személyét érintő problémákkal *elsődlegesen az osztályfőnök és a szaktanárok* foglalkoznak.

A tanulók az őket személyesen érintő kérdésekben a diákönkormányzatot segítő tanárhoz, illetve *előre egyeztetett* időpontban az intézményvezetőhöz fordulhatnak.

A tanulók tájékoztatásának rendszeres szervezeti formája az iskolagyűlés, az osztályfőnöki óra, az iskolarádió, az iskola honlapja és az iskolai hirdetőtábla.

Az iskolai tanulók összességét érintő ügyekben *a diákönkormányzat* az intézményvezetőhöz fordulhat.

A diák szabadon véleményt nyilváníthat minden kérdéssel, ez azonban nem sértheti mások emberi méltóságát:

- Javaslatot tehetnek a problémák megoldására, a diákönkormányzat fölléphet érdekképviselőként is.
- A diáktanács diákgyűlés összehívását kezdeményezheti, melyet a diákönkormányzat hív össze.
- A diákképviselők - a diákság véleményét meghallgatva - elhozzák azokat a diákönkormányzat gyűléseire. A pedagógusokat érintő vélemény nem szólhat a pedagógus személyéről, csak végzett munkáját minősítheti. A vélemény szervezett formában kerülhet nyilvánosságra. A felvetett problémára választ kell kapnia a gyermeknek. A diáktanácsban segítő pedagógusok meghallgatva a véleményeket, kérdéseket, azok megválaszolásával képviselik a tantestületet. A diáktanács gyűléseire kerülő vélemények az osztály, a közösség által fogalmazódnak meg.

- A diákparlament is lehetőség a véleménynyilvánításra.
- Diákközségi Évente kötelezően összehívandó fórum, ahol a diákönkormányzat a tanulók jelentős részét vagy egészét érintő problémákat, panaszokat vethet fel, azokra választ kérhet. A diákközségi összehívását a diákönkormányzat vezetője és az intézményvezető közösen kezdeményezi, napirendjét az intézményvezető és a diákmozgalom közösen állapítja meg. Évente egy alkalommal, az évi rendes diákközségi ülésen a diákönkormányzatot segítő tanár és az intézményvezető beszámol az előző rendes diákközségi ülés óta eltelt időszak munkájáról, különös tekintettel a gyermeki jogok helyzetéről és érvényesüléséről, az iskola házirendjében meghatározottak végrehajtásának tapasztalatairól. A diákközségi ülés vezető elnöke a diákönkormányzatot segítő tanár. Rendkívüli diákközségi ülés összehívását a diákönkormányzat vezetője a javasolt napirend megjelölésével a diákmozgalmat segítő tanár útján kezdeményezi az intézményvezetőnél.

1.7.2. A szülőkkel való kapcsolattartás formái

A szülőnek joga, hogy gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeres, érdemi tájékoztatást és nevelési tanácsot, segítséget kapjon. Ennek megvalósulási formái:

KRÉTA elektronikus napló

Az iskola és a szülők közötti elsődleges információs csatorna a KRÉTA. Szülő kötelessége az elektronikus naplót rendszeresen ellenőrizni, melyből naponta tájékozódhat gyermeke tanulmányi eredményeiről, hiányosságairól, órarendjéről, házi feladatairól, dicséreteiről, elmarasztalásáról. Az iskola igazgatója is a KRÉTA rendszeren keresztül küldi el a szülőket érintő legfontosabb információkat.

Szülői értekezlet

Az éves munkatervben ütemezett szülői értekezletek feladata, hogy tájékoztassa a szülőket gyermekük előmeneteléről, az osztály aktuális problémáiról, az osztályban és az iskolában jelentkező feladatokról. A szülői értekezleten minden alkalommal nevelési kérdések is előkerülnek, valamint áttekintő képet ad az osztályfőnök osztálya neveltségi szintjének alakulásáról.

Szülői értekezletet évente legalább három alkalommal tartunk. Ha az osztály helyzete, problémái, a csoport előtt álló feladatok azt indokolják, az intézményvezető rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a szülők tájékoztatására, a problémák közös megoldási lehetőségének megtalálására.

A szülői értekezlet helyszíne jelenléti oktatás időtartamában az intézmény előzetesen kijelölt helyisége, a digitális oktatás időszakában digitális felület.

Fogadóóra

Célja, hogy a szülők egyénileg információt kapjanak gyermekük előmeneteléről, magatartásáról, a szaktanár róla alkotott véleményéről, valamint a pedagógus tanácsokat adhasson a tanuló nevelésével kapcsolatosan. Az iskola biztosítja, hogy a fogadóórán a szülő négy szemközt beszélhessen gyermeke tanárával személyes problémáiról. A fogadóórákat évente két alkalommal minden pedagógus számára egységes késő délutáni időpontban tartjuk. Digitális oktatás időszakában a fogadóórákat a szaktanárokkal előzetesen egyeztetett formában és felületen kérelmezheti a szülő.

Előzetesen egyeztetett időpont alapján a szülő a tanév folyamán bármikor tájékoztatást kaphat gyermekéről.

Szülői klub

A tanítási év során előre meghirdetve és megszervezve 8 alkalommal iskolai vagy külsős előadók segítségével megtartott találkozót szervezünk, melynek témái az aktuális időszakhoz, problémákhoz, érdeklődéshez igazodnak.

Iskolai szülői szervezet

Célja a *legaktívabb szülőkből álló közösség* megalkotása, amely átfogja az iskola működésének egészét. Vezetőjét a szülői munkaközösség maga választja az intézménybe járó diákok szülői közül. A munka koordinálását a tantestület javaslatára az intézményvezető által megbízott pedagógus végzi. A választmány tanévenként a munkatervben meghatározottak szerint legalább két alkalommal ülésezik. A szülői munkaközösség véleményt nyilváníthat, információt kérhet az intézményt érintő bármely kérdésben. Feladata az iskola hagyományrendszerében szereplő események lebonyolításában való közreműködés is.

A partnerszervezetekkel és a diákokkal való együttműködés fejlesztése érdekében az együttműködés során kiemelt figyelmet kell fordítani a közös munka eredményességének értékelésére, a partnerszervezetek és a diákság jogainak gyakorlására. Amennyiben akár egyetlen területen a rendellenes működés, a kapcsolatok lazulásának jelei mutatkoznak, tárgyalásokat kell kezdeményezni az érintett partnerszervezettel az együttműködésben mutatkozó gondok feltárására, a szabályozó rendszer módosítására.

A szülői kapcsolattartás egyéb formái valósulnak meg

- az iskola honlapján keresztül,
- szükség szerinti családlátogatással
- írásbeli értesítésváltással az üzenő füzet, e-napló útján,
- a szülők írásos tájékoztatásával.

A Köznevelési törvény hatályos előírása szerint *a szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatjuk azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről*, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatjuk őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről, taneszközökről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.

1.7.3. Kapcsolattartás az iskola külső partnereivel:

A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben a szervezeti és működési szabályzat jogkörébe tartozik, így az iskolaegészségügyi ellátást biztosító szervezettel, a családsegítő szolgálattal, a pedagógiai-szakmai szolgáltatókkal való kapcsolattartás további szabályozására nincsen lehetőség.

Folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk az alábbi szervezetekkel (a felsorolásban megjelöljük a kapcsolattartásért felelős személyt):

- a város általános és középiskolaival, művészetoktatási intézményeivel - igazgató,
- Szegedi Tankerületi Központtal – igazgató, iskolatitkár, gazdasági ügyintéző,
- Szegedi Pedagógiai Oktatási Központtal- igazgató, igazgatóhelyettes, iskolatitkár,
- Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivatal Oktatási Főosztályával – igazgató,
- Szegedi Tudományegyetemmel - igazgató, igazgatóhelyettes,
- Szakértői Bizottságokkal - igazgató, osztályfőnökök, konduktor,
- Családok Átmeneti Otthona
- Premier Művészeti Szakgimnázium Szegedi Tagintézménye – igazgató, szakmai vezető,
- Nem Adom Fel alapítvány – igazgató, konduktor,
- Szeged Kecskési Nyugdíjas Egyesület – igazgató, DÖK segítő tanár,
- Szegedi Szent-Györgyi Albert Agóra – igazgató,
- Kecskéstelepi Művelődési Ház – igazgató,
- Magyar Diáksport Szövetség – igazgató, testnevelő,
- Szegedi Judo SE – testnevelő.

1.8. Tanulmányi kötelezettség teljesítése

2011. évi CXC. törvény 50. § (1) pontja értelmében „A tanuló – beleértve az egyéni munkarenddel rendelkezőt is – az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt. A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre, valamint megszűnik, ha a tanulót másik iskola átvette (az átiratás napján), ill. az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján.

1.8.1. Az egyéni munkarend

2011. CXC. törvény 45. § (5) pontja értelmében „A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre *egyéni munkarend* kérelmezhető. A szülő, nagykorú tanuló esetén a tanuló a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.”

Az igazgató arról dönt a benyújtott kérelem alapján, hogy a gyermek az egyéni munkarend szerint végzett tanulmányai során -a szülő, illetve a nagykorú tanuló kérelmére- részt vehet a kötelező és választható iskolai foglalkozásokon, tanórákon, sportköri foglalkozásokon, látogathatja az intézmény könyvtárát, sportlétesítményeit.

2011. CXC. törvény 27. § (7) pontja alapján a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség vagy a sajátos nevelési igény miatt a szakértői bizottság véleménye alapján, vagy tartós gyógykezelés miatt *egyéni munkarend* keretében tanulmányokat folytatók egyéni foglalkozás keretében történő felkészítésére az iskolának tanulónként az osztályok heti időkeretén felül átlag heti *tíz óra* áll a rendelkezésre. A sajátos nevelési igény miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanulók esetében az e bekezdésben meghatározott időkereten belül kell biztosítani az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokat.

Az időkeret az egyes hetek és tanulók között átcsoportosítható.”

Az egyéni munkarendben tanulónak minden tantárgyból – tehát a készségtárgyakból is – félévkor és év végén, személyes megjelenés keretében osztályozó vizsgát kell tennie.

Főszabály szerint a tananyag elsajátítása egyéni munkarendben egyénileg történik, a tanuló osztályozó vizsgákra történő felkészítéséről a szülő gondoskodik. Bizonyos élethelyzetekben a tanuló felkészítéséről az intézmény köteles gondoskodni. Ezek a következők:

1. Tartós betegségben szenvedő egyéni munkarendes tanuló felkészítése
2. Sajátos nevelési igényű (SNI), vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanuló felkészítése

Ha a tanuló nem tartós beteg, nem SNI-s, nem BTMN-s, akkor az iskolának nincs jogszabályi kötelezettsége a felkészítésben való segítségnyújtásban.

2011. évi CXC. törvény 45.par.(6a) pontja szerint, „ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.”

1.8.2. A vendégtanulói, ideiglenes vendégtanulói jogviszony

2011. évi CXC. törvény 46. § (6) i) pont alapján a tanulónak joga különösen, hogy jogszabályban meghatározottak szerint vendégtanulói jogviszonyt létesítsen.

A vendégtanulói jogviszony létesítését a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére, a vele tanulói jogviszonyban álló intézmény vezetője engedélyezheti. Az írásbeli kérelmet tehát annak az intézménynek a vezetőjéhez kell benyújtani, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A döntéshozatal az intézményvezető hatáskörébe tartozik.

A benyújtott kérelem átvételétől számított 15 napon belül az iskola igazgatója beszerzi a döntéshez a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola javaslatát. A tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola dönthet úgy, hogy fogadja, de dönthet úgy is, hogy nem fogadja a tanulót. A tanulóval jogviszonyban álló iskola igazgatója a benyújtott kérelemről meghozott döntéséről értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt, valamint a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola vezetőjét. A vendégtanuló teljesítményének értékelését a fogadó iskola végzi, és írásban értesíti a tanulóval jogviszonyban álló iskolát.

A vendégtanulói jogviszony kérelmezésének esetei:

1.8.2.1. Tartós betegség

Ha a tanuló tartós gyógykezelése az iskolába járást nem teszi lehetővé, a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő kérelmére az intézmény vezetője engedélyezheti, hogy - tanulói jogviszonyának fenntartása mellett - tanulmányait a fekvőbeteg-ellátás keretében gyógykezelését biztosító

egészségügyi intézményben vagy rehabilitációs intézményben biztosított nevelés-oktatás keretében folytassa.

1.8.2.2. Krízisközpont kezdeményezése által

Az ideiglenes jogviszonyra irányuló kérelmet a krízisközponti vagy a titkos menedékházban történő elhelyezést koordináló intézet kezdeményezi annál a krízisközpont vagy a titkos menedékház székhelyén lévő, ennek hiányában a székhelyhez legközelebbi településen lévő, a tanuló tanulmányai folytatásához megfelelő típusú nevelési-oktatási intézménynél, mely a krízisközponti vagy a titkos menedékházban történő elhelyezés időtartamára a tanulóval ideiglenes vendégtanulói jogviszonyt létesít.

Vendégtanulói jogviszonyból származó eredmények dokumentálása

A tanuló minden tanulmányi eredményét be kell vezetni a tanulmányi dokumentumokba. Vendégtanulói jogviszonyból származó eredmények dokumentálásának folyamata:

- A vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt az iskolát, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről - figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot - az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- A tanulóval jogviszonyban álló iskola – az írásban megküldött eredmény alapján – bevezeti a vendégtanulóként szerzett osztályzatot a törzslapra, mellyel megegyezően állítja majd ki a bizonyítványt.

Pl.: A tanuló vendégtanulókéntban/ben (intézmény neve)
..... tantárgyból osztályzatot kapott. TL., B.

Osztályozó vizsgát tett. TL., B

Megszűnik a vendégtanulói jogviszony, ha azt a tanulóval vendégtanulói jogviszonyt létesítő iskola igazgatója a tanuló, kiskorú tanuló esetén a tanuló *szülője kérelmére megszünteti*, ebben az esetben tehát a kérelmet a fogadó intézmény vezetőjéhez kell benyújtani. Az iskola igazgatója megszüntetheti a vendégtanulói jogviszonyt akkor is, ha a tanuló a foglalkozásokról igazolatlanul legalább tíz alkalommal távol maradt, vagy a tanuló a vendégtanulói jogviszonyból eredő kötelezettségeit nem teljesítette. A vendégtanulói jogviszonyt létesítő intézmény vezetője a véglegessé vált döntésről értesíti a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt és a tanulóval tanulói jogviszonyban álló iskola igazgatóját.

1.9. A tanulmányok alatti vizsga szabályzata

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rend-jének szabályozása. A jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozó vizsga, pótló és javítóvizsga, különbözeti vizsga) követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét, szabályait a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg, és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza. A tanulmányok alatti vizsgák lebonyolításakor figyelemmel kell lenni a köznevelési törvény végrehajtása érdekében készült 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 5 (h); 64-72.§-ainak rendelkezéseire.

1.9.1. A vizsgaszabályzat hatálya

Alapdokumentumaink (Házirend XVI., PP) tartalmazzák iskolánk Vizsgaszabályzatát.

A tanulmányok alatti vizsgák célja az egyéni munkarendű tanulók, illetve azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni, vagy akit az intézményvezető felmentett a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

1.9.2. Osztályozóvizsga

A felsőbb évfolyamba lépéshez szükséges osztályzatai megállapításához, vagy egy adott tantárgyból félévi vagy év végi osztályzat megszerzéséhez a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie a felsorolt esetekben:

- a jogszabályban megengedett időnél többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet (összesen 250 órát meghaladó hiányzás, vagy az adott tantárgyból a hiányzás meghaladja az éves óraszám 30%-át),
- külföldi tartózkodás, egyéni munkarendű tanulói státusz, illetve egyéb ok miatt az intézményvezető engedélyezte számára az osztályozóvizsga letételét,
- felmentették a kötelező foglalkozásokon való részvétel alól, és osztályozóvizsga letételére kötelezték,
- tanulmányi idejének megrövidítését engedélyezték (egy vagy több tantárgyból, illetve valamennyi tantárgyból az előírtnál rövidebb idő alatt tehet),
- a félévi, év végi osztályzatainak megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát

Egy osztályozó vizsga egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

Az osztályozóvizsgálattal kapcsolatban a következők szerint kell eljárni:

- osztályozóvizsga évente 2 vizsgaidőszakban tehető az adott tanév rendjében meghatározottak szerint, az első félév, illetve a szorgalmi időszak utolsó hetében
- az intézményvezető a szülő kérelmére ettől eltérő időpontot is kijelölhet. A vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő a vizsga előtt legalább két héttel értesítést kap,
- az osztályozóvizsga napján a tanuló mentesül a tanórák látogatásának kötelezettsége alól,

1.9.3. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó:

- a tanév végén, ha legfeljebb három tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot,
- az osztályozóvizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető. A vizsganapokat az aktuális tanév munkaterve határozza meg. A tanulót a vizsga eredményéről tájékoztatni kell legkésőbb az adott vizsgaidőszak utolsó szóbeli vizsgáját követő napon.

A javítóvizsgálattal kapcsolatosan az alábbiak szerint kell eljárni:

- a javítóvizsgára utasított tanuló az intézményvezető által megjelölt napon javítóvizsgát tehet,
- a javítóvizsga követelményeiről, témaköreiről a tanuló a vizsgára utalást követő két héten belül, de legkésőbb július 5-ig írásbeli tájékoztatást kap,
- a vizsga pontos időpontjáról a vizsgázó, illetőleg a szülő legkésőbb a vizsga előtt két héttel értesítést kap,
- a javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent,
- a tanuló – előzetes jelentkezés nélkül – bizonyítványával jelenik meg a vizsgabizottság előtt a vizsga előtt legalább 15 perccel,
- ha a vizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedély nélkül eltávozik mielőtt a válaszadást befejezné, vizsgája eredménytelen, így az osztályismétlést von maga után.

1.9.4. Pótlóvizsga

A vizsgázó pótló vizsgát tehet az intézményvezető által meghatározott vizsganapon, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a

vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az intézményvezető engedélyezheti, hogy a vizsgázó a pótló vizsgát az adott vizsganapon tegye le, ha ennek a feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

1.9.5. Különbözeti vizsga

Csoportváltoztatás, iskolaváltoztatás, külföldi tanulmányok magyarországi folytatása esetében feltételként előírhatja az intézmény a különbözeti vizsga letételét.

Ha az átvételre jelentkező tanuló az évfolyamát megelőző tanév végén, illetve a tanév során nem kapott osztályzatot vagy szöveges értékelést olyan tantárgyból, amely szá-mára a választott osztályban vagy csoportban kötelező tantárgy/szint lesz, különbözeti vizsgát köteles tenni. A választott osztályba vagy csoportba csak sikeres különbözeti vizsgával sorolható be, azaz a sikeres vizsga feltétele lehet a következő évfolyamba lépésnek.

Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet iskolánkban a megkezdeni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanítunk és a tanuló azt/azokat korábban nem tanulta.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedi-leg kell az intézményvezetőnek határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

A különbözeti vizsgák időpontját az intézményvezető határozza meg:

- január 3-15. közötti munkanapokon, az iskola által megjelölt napokon,
- augusztus 21-31. közötti munkanapokon az iskola által megjelölt napokon,
- valamint szükség esetén a fentiektől eltérően a beiratkozás/átiratkozás időpontjában írásbeli tájékoztatás alapján a meghatározott, kijelölt napon, időpontban. Az intézményvezető figyelembe veszi azt, hogy a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölnie.

A különbözeti vizsga írásbeli és szóbeli részekből áll. A különbözeti vizsga anyagát a szaktanároktól kapja meg a tanuló legkésőbb 1 hónappal a vizsga előtt.

Az angol nyelvi tudásszint felmérésére az intézményünkbe érkező (átíratásra kerülő) diákok írásbeli tesztet töltenek ki, és szóbeli elbeszélgetésen vesznek részt, hogy tudás Szinjüknek megfelelő osztály/csoportba kerüljenek.

Különbözeti vizsgák értékelése:

A vizsga a tovább haladáshoz szükséges minimum ismereteket tartalmazza.

A vizsga értékelése: %-os határok

Megfelelt 50%-tól
Nem felelt meg 50% alatt

1.9.6. Általános szabályok

1.9.7 Az egyes vizsgatantárgyak követelményei és vizsgarendje

A Minden vizsgatantárgy követelménye azonos az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Az egyes tantárgyak **vizsga részeit** a következő táblázat tartalmazza:

Alsó tagozat / Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv	x		
Magyar irodalom	x	x	
Matematika	x		
Angol nyelv		x	
Ének-zene			x
Vizuális kultúra (portfólió)			x
Testnevelés és sport			x
Környezetismeret		x	
Etika/Hit-és erkölcstan		x	
Technika, és tervezés (portfólió)			x
Felső tagozat / Tantárgy	Írásbeli	Szóbeli	Gyakorlati
Magyar nyelv	x		
Magyar irodalom	x	x	
Matematika	x		
Történelem		x	
Angol nyelv	x	x	
Földrajz	x		
Komplex természettudomány (7.-8.o.)	x		
Digitális kultúra			x
Hon- és népismeret		x	
Ének-zene			x
Vizuális kultúra (portfólió)			x
Testnevelés és sport			x

Természetismeret (5.-6.o.)		X	
Technika és tervezés (portfólió)			X
Etika/Hit-és erkölcsstan		X	
Dráma és színház			X
Állampolgári ismeretek		X	

Az egyéni munkarend szerint teljesítőnek a magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

1.9.7.1. A vizsga rendje

20/2012 EMMI rendelet 64§-78§ szerint a vizsgák rendje:

Egy vizsganapon három írásbeli, illetve szóbeli vizsga tehető le, és közöttük 15 perc pihenőidőt kell biztosítani, amely idő alatt elhagyhatja a vizsgahelyiséget.

A lebonyolítás szabályai a következők:

- az *írásbeli* vizsga időtartama tantárgyanként és évfolyamonként maximum 60 perc (általában 45 perc, de legfeljebb 60 perc áll a tanuló rendelkezésére),
- SNI, BTMN vizsgázó Szakértői Bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az intézményvezető engedélye alapján az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb 30 perccel meg kell növelni, illetve lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz használatát,
- az SNI, illetve BTMN nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát, illetve szóbeli vizsgát írásban teheti le (mindkét esetben két vizsgatételt kell húzni),
- a tanuló csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron, feladatlapon dolgozhat,
- a feladatlapon fel kell tüntetni a tantárgy megnevezését, a vizsga dátumát, a tanuló nevét, osztályát, az évfolyamot, amelynek tananyagából vizsgázik a tanuló,
- a vizsgán használható segédeszközöket a szaktanár tájékoztatása alapján a tanuló hozza magával,
- az írásbeli vizsga javítását az intézményvezető által megbízott javítótanár végzi, az írásbeli dolgozatot piros tollal kijavítja, a tanuló hibáit jelöli;
- az írásbeli jellegű gyakorlati vizsgán (pl. informatika) az írásbeli szabályai szerint kell eljárni.
- A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani, őket az intézményvezető bízza meg a feladattal. A vizsgabizottság legalább háromtagú, s amennyiben lehetőség van rá, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a tanár legyen, aki a tanulót előzőleg tanította.
- A feleletek alatt a három vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.

- Szóbeli feleletet megelőzően legalább 20-30 perc felkészülési időt kell biztosítani. Ez idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. 1-1 tantárgyból a feleltetés időtartama 15 percnél nem lehet több.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
- Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a kérdező tanár gondoskodik.
- A szóbeli vizsga kérdéseit a jegyzőkönyv vezető tanár a jegyzőkönyvben rögzíti.
- A gyakorlati vizsgán (pl. testnevelés) a szóbeli szabályai szerint kell eljárni.
- A vizsgára való felkészüléshez az intézmény tantárgyanként tematikát biztosít. Az osztályozó-, különbözeti vizsga tematikáját a szaktanár állítja össze és az intézmény hivatalos úton, levélben tájékoztatja a tanulót, illetve a szülőt.

1.9.7.2. Az értékelés szabályai

Az osztályozó és javítóvizsgák értékelése

A javítóvizsgák tantárgyi vizsga részei és beszámítási arányai megegyeznek az osztályozóvizsgákéval.

A vizsga értékelése: %-os határok

	ismeretek mérése	készségek mérése (elemi írás-olvasás, számolás)
jeles	90 – 100	91 – 100
jó	75 – 89	81 – 90
közepes	55 – 74	66 – 80
elégséges	35 – 54	51 – 65
elégtelen	1 – 34	1 – 50

Nem egész százalékos eredmények elérése esetén a kerekítés általános szabályait kell alkalmazni.

Minden vizsgatantárgy követelménye azonos az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

Ha a vizsgatantárgy írásbeli vizsgarészt is tartalmaz, akkor az írásbeli vizsga lezárását követően a vizsgáztató tanár kijavítja a dolgozatot. Követelmény, hogy a dolgozat javítása pontozásos rendszerben történjék, az egyes részpontszámokat és az egyes részekre kapható maximális pontszámot egyaránt meg kell jelölni.

Ha az írásbeli vizsgarész mellett a vizsgatantárgy szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészt is tartalmaz, az írásbeli, szóbeli, illetve gyakorlati vizsgarész maximális pontszámának összege adja a teljes vizsgára kapható pontszámot.

Amennyiben a tanuló a tanulmányok alatti vizsgát több évfolyam anyagából kívánja letenni, akkor a vizsgákat minden évfolyam anyagából külön vizsgán kell megszereznie.

1.9.7.3. Az osztályozó vizsga felépítése, követelményei tantárgyanként

A tantárgyankénti vizsgák módját, a részletes minimum szintet, követelményeket a Pedagógiai Programunk 2. Melléklete, és a Házi rend Melléklete tartalmazza.

1.9.8. Magasabb évfolyamra lépés feltételei

1. évfolyamon: az előírt tanulmányi követelmények sikeres teljesítése; ha az igazolt és igazolatlan mulasztásai nem érik el összességében a 250 órát, vagy valamely tantárgy éves óraszámának a 30%-át.

2-8. évfolyamon: az előírt tanulmányi követelmények sikeres teljesítése; ha az igazolt és igazolatlan mulasztásai nem érik el összességében a 250 órát, vagy valamely tantárgy éves óraszámának a 30%-át; ha az év végén elégtelen osztályzatot kapott tantárgyakból sikeres javítóvizsgát tesz.

A tanuló évfolyamot ismétel: ha a szülő azt írásban kéri; ha a tanuló a javítóvizsgán / osztályozóvizsgán nem felelt meg, vagy azon nem jelent meg; ha a tanuló 3-nál több tantárgyból elégtelen osztályzatot szerez.

1.10. Az iskolai felvétel és átvétel szabálya

A vonatkozó hatályos jogszabályok (Nkt.45. §, 50-51. §, 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet) értelmében minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni, a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a 6. életévét betölti, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik. Az a gyermek, akinek esetében azt a szakértői bizottság javasolja, további egy nevelési évig az óvodában részesül ellátásban, és ezt követően válik tankötelessé. A tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, amelyben a 16. életévét betölti. A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a

tanévnek a végéig, amelyben a 23. életévét betölti. A tankötelezettség iskolába járással, vagy ha a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából nem hátrányos, a szülő kérelmére a hivatal engedélyével egyéni munkarendben teljesíthető a következő eljárásnak megfelelően.

2011. évi CXCV. törvény 45.par.(6a) pontja szerint, „ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 50. § (8) bekezdése alapján a Szegedi Tankerületi Központ illetékességi körében kerül meghatározásra az általános iskolák felvételi körzete. A tanköteles tanulókat a hivatal által meghatározott időszakban kell beíratni.

1.10.1. Iskolai felvétel: az eljárás menete

(Nkt. 51.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés, 20/2012. (VIII.31.) EMMI R. 40. § (3))

Felvételi kötelezettség

A gyermeket iskolai körzetbe tartozónak kell tekinteni, ha az iskola körzetében van az állandó lakóhelye, illetve állandó lakóhelye hiányában a tartózkodási helye.

Ha az intézmény a kötelező felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, akkor a vonatkozó hatályos jogszabályok szerint előnyben részesülnek:

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók,
- a településen található lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező tanulók.

Ha az iskola az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolás szabályait a házi-rend tartalmazza. Sorsolás nélkül is felvehetők:

- a sajátos nevelési igényű tanulók
- akiknek ezt különleges helyzete indokolja:

1. testvére az adott intézmény tanulója
2. munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található
3. az iskola a lakóhelyétől/ tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található
4. szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő
5. szülei intézményünk diákjai voltak.

A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót legalább 15 nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására, rendelkezésre álló időszak első napja előtt, helyben szokásos módon nyilvánosságra hozzuk.

A beíráshoz szükséges okiratok:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány (születési anyakönyvi kivonat, lakcímkártya)
- a nevelési tanácsadó vagy a szakértői bizottság szakvéleménye (ha van)
- a gyermek felügyeleti jogát ellátó szülő személyazonosító igazolványa, lakcímkártyája

A felvételtől szóló döntés

A felvételtől első fokon az intézményvezető dönt, elutasítás esetén a Szegedi Tankerületi Központ vezetője hivatott a felül bírálati kérelmet elbírálni.

Értesítési kötelezettség

A felvételtől vagy elutasításról szóló döntésről az intézményvezető határozattal tájékoztatja a szülőt, amit a fenntartó által kijelölt időpontig megküld a szülők részére.

Osztályba sorolás menete

A felvételt nyert tanulók között két azonos összetételű osztályt sorsolás útján alakítjuk ki a következő elvek figyelembe vételével:

- a nemek száma körülbelül azonos legyen,
- a sajátos nevelésű igényű és egyéni munkarendű tanulók száma azonos legyen,
- az ikertestvérek egy osztályba kerüljenek.

A sorsolás szabályait a házirend tartalmazza.

1.10.2. Az iskola átvételi szabályai

A tanuló átvételére – a felvételi szabályok és a rendelkezésre álló szabad férőhely figyelembe vételével - a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvételtől az intézményvezető dönt az osztálylétszámok figyelembevételével az osztályfőnökök javaslata alapján.

Az átvételhez szükséges okiratok:

- a gyermek személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosító és a lakcímet igazoló hatósági igazolvány (születési anyakönyvi kivonat, lakcímkártya),
- a tanuló bizonyítványa,
- a nevelési tanácsadó vagy a szakértői bizottság szakvéleménye (ha van),
- a gyermek felügyeleti jogát ellátó szülő személyazonosító igazolványa, lakcímkártyája.

- Ha Magyarország területén élő, tartózkodási engedéllyel nem rendelkező kiskorú nem magyar állampolgár kéri a felvételét, akkor a felvételkor igazolnia kell, hogy a szülői felügyelettel kapcsolatos feladatokat ki látja el, továbbá hogy az iskolai tanulmányokhoz szükséges feltételekről ki gondoskodik. (EMMI rendelet 185. § (1)-(3))

A külföldön folytatott résztanulmányok beszámítása (EMMI rendelet 185. § (3))

A magyar anyanyelvű - hiteles magyar nyelvű fordítást mellékelő - külföldi iskolai bizonyítvánnyal rendelkező tanulót

- ha a két intézmény követelményei megegyeznek, az iskola megfelelő évfolyamára veszszük fel,
- ha a két intézmény követelményrendszere között jelentős eltérés van, különbözeti vizsgaletételére kötelezzük.
- Ha az iskolai tanulmányok folytatását a magyar nyelv ismeretének hiánya vagy a külföldi és a magyar iskola követelményrendszere közötti eltérés gátolja, az intézményvezető - a szülő egyetértésével - az évfolyam megismétlését engedélyezi úgy, hogy a tanuló csak felzárkóztató foglalkozásokon és nyelvórákon vesz részt. A foglalkozások idejét, az annak keretében oktatott ismeretek körét, az ismeretek elsajátításáról történő számadás módjára nincs szükség, csupán azokból a tantárgyakból, melyeket nem tanult, ezekből különbözeti vizsgát kell tennie.

Értesítési kötelezettség átvétel esetén

Az átvételről vagy elutasításról szóló döntésről az intézményvezető határozattal tájékoztatja a szülőt, amit megküld a szülők részére, valamint a döntésről értesíti az előző iskola intézményvezetőjét. (EMMI rendelet 23.§ (3))

1.11. Az iskola képzési rendje

Az iskola gyermekképe és az ebből fakadó feladatai:

Az iskola gyermekképe: nyitott, érdeklődő, mások felé tisztelettel és elfogadással forduló, önmagát őszintén felvállaló, a változásokat befogadó tanuló.

A tanulói életkor (kisiskoláskor, pubertás, serdülőkor) pszichológiai, szociológiai jellemzőinek, valamint a lakótelep adottságainak figyelembe vételével kell feladatainkat meghatároznunk. Az iskolánkba iratkozó gyerekek nagy többsége külvárosi vagy akár kertvárosinak is mondható környezetben nő fel.

Minden gyermek nevelhető, hiszen lételemük a tanulás. Születésük pillanatától tanulnak, alkalmazkodnak a felnőttek által teremtett világhoz. Ha a szeretetteljes környezetben segítőkészséget, türelmet és odafigyelést élnek át, ők is elfogadóvá, megértővé, nyitottá válnak a tanulás felé az iskolai környezetben is. Igyekszünk elérni, hogy a gyermekek minél előbb megértsék,

hogy ismereteik, készségeik, képességeik mennyiségi és minőségi szintje, érzelmi életük gazdagsága az ember egyik legfőbb értékmérője. Fontos, hogy kialakuljon tanulóink helyes önértékelése, bizalma társaikban, tanáraikban. Nyitott problémaérzékenységgel aktívan vegyenek részt az iskola életében. Tartsák fontosnak az edzett, egészséges, jó erőnlétet.

Célunk, hogy a közösség összetartó erejének felismerésekor büszkeséggel töltsse el őket az intézményhez való tartozás.

A képzés felépítése:

A 6 - 14 éves korosztály képzésének időszaka az iskolai oktatás általános műveltséget megalapozó pedagógiai szakasza, az alapfokú oktatás-nevelés szakasza. Erre az időszakra a Nemzeti Alaptanterv (NAT) műveltségi területekre, a Kerettanterv tantárgyakra osztva határozza meg a nevelő-oktató munka kötelező és közös követelményeit.

A NAT tartalmazza továbbá a testi, érzékszervi, értelmi, beszéd és más fogyatékos tanulók iskolai nevelése és oktatása sajátos tantervi követelményeinek alapelveit. Az oktató-nevelő munka a helyi tanterv alapján folyik. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók esetében a nevelési és tanulási célok megegyeznek a Nat-ban leírtakkal, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.

A tanítás-tanulás tervezésénél a NAT követelményeiből, a keret- és a helyi tantervekből illetve az iskola pedagógiai programjából eredő célokból indultunk ki.

Az oktató-nevelő munka szervezésénél figyelembe vettük, hogy a teljes skálát: a kötelező tanórai foglalkozások, a választható tanórai foglalkozások és a tanórán kívüli foglalkozások együttesen adják:

Intézményünkben az oktatás feladatait elsősorban a *kötelező tanítási órák* maximális kihasználásával oldjuk meg, s ehhez ad segítséget a többi terület: a *választható tanórai tantárgyak*, és a *tanórán kívüli foglalkozások*.

Az iskolai képzés szakaszai:

Az alapfokú oktatás-nevelés szakasza az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart és két részre tagolódik: az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyamon végződő alsó és az ötödik évfolyamon kezdődő és nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.

Az egész napos iskola nevelési programja az alsó tagozaton

1-2. évfolyam: Az alsó tagozat első két évében a jelentős egyéni különbségek pedagógiai kezelését tartjuk szem előtt.

3-4. évfolyam: Az alsó tagozat harmadik és negyedik osztályában erőteljesebbé válnak az iskolai teljesítmény elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.

Az alsó tagozaton a nevelés - oktatás egész napos keretek között történik.

Programunk képzésének tartalma, az óraszámok megfelelnek az új NAT, illetve a kerettantervi elvárásoknak. Nem mást, hanem másképp tanítunk! *Gazdag tevékenységtárat és differenciált képességfejlesztést biztosítunk. Olyan szervezeti formát alkalmazunk, melyben egységes folyamattá alakul az oktatás és nevelés.*

Az **egész napra tervezett szabadsávós óraterv** szerves része az iskolai programnak.

A nap szakaszolása:

- beszélgető kör
- intenzív tanulási szakasz
- értékelés
- szabadsáv
- ismétlősáv
- korrekció, szabadidő

A tanórák egész napra történő eloszlása, lehetővé teszi az egyenletes terhelést, a tanórák közé hosszabb pihenések beiktatásával.

Délutánra maradnak a kézműves, mozgásos foglalkozások, de ekkor történik az egyéni felkészülés, a gyakorlás is. Nagy súlyt fektetünk a kézműves, a művészeti, zenei tevékenységekre, a sportra, a játéokra, a szabadidő hasznos eltöltésére. Az egész napos rendszer lehetővé teszi a folyamatos felzárkóztatást, a tehetséggondozást.

Kiemelt célok:

- a képességek kiemelt fejlesztése,
- az ismereteket tapasztalás útján szerezzék a gyerekek,
- alapvető társas,- magatartási- és munkaszokások kifejlesztése,
- egészséges önkép, pozitív életszemlélet kialakítása,
- az egészséges, kulturált életmód szokásainak kialakítása,
- a képességeknek megfelelő önálló tanulási szokások kialakítása,
- tehetségek felismerése, tehetségek tudatos gondozása,
- a személyiség sokoldalú fejlesztése,
- a szabadidő örömteli eltöltése,
- egészséges életmód kialakítása, testi-lelki egészség, mint érték elfogadása.

Az oktatási forma pedagógiai előnyei:

- Az egész napos iskola segíti az óvoda-iskola átmenet probléma mentességét, a beilleszkedési és helyes magatartási és tanulási szokások kialakulását.
- A tanítás és szabadidő váltják egymást, ezért a tanulók terhelése egyenletesebb.
- Több lehetőség nyílik a beszélgetésre, a közös játéokra.
- A reggeli beszélgetések lehetőséget adnak a problémák „kibeszélésére”, melyek így feloldódnak.

A magyar és a matematika tantárgy köré csoportosítottuk a természetismeret, az ének-zene, a mindennapos testnevelés, a vizuális kultúra, a tánc és dráma, a technika és tervezés tantárgyak anyagát. A tanulóink számára biztosítjuk az Etika/Hit- és erkölcstan oktatást. A matematika és magyar blokk naponta váltják egymást. Minden évfolyamon *két pedagógus tanít*, az egyik a magyar, a másik a matematika blokkot vezeti. A szabadidős tevékenységi formákat, a készség-tárgyak oktatását közösen végzik. Az időben széthúzott tanítási napokon lehetőség van a tananyag tömbösítésére, a gyermeknek nem kell 45 percenként új helyzetbe kerülnie.

A szakaszok tartalma:

Beszélgetőkör: A tanító és a gyerekek körbeülnek. Mindenki beszélhet arról, ami foglalkoztatja a tanító fontos információkat tudhat meg a gyerekek aktuális állapotáról. Rengeteg nevelési lehetőség adódik. A gyerekek hangulata oldódik, ráhangolódnak a munkára, az aznapi feladatokra. Az életkor előre haladtával egyre inkább irányított beszélgetéssé válik.

Intenzív tanulás szakaszába kerülnek a matematika, a magyar nyelv és irodalom, valamint a többi tantárgy törzsanyagát tartalmazó foglalkozások. A készségfejlesztés napi gyakorlattá válik. Az egyénre szabott tanulási szituációban a gyerekek örömmel dolgoznak, a feladatválasztás szabadsága lelkesítően hat mindnyájukra. Az önellenőrzés napi gyakorlattá válik. A tanulók az együttműködés képességét páros, kiscsoportos és elemi szintű kooperatív technikák gyakorlásával tanulják meg.

A szabadsáv az aktív pihenés, a játék, a séta az ebédelés időszaka. Ebben a sávban választhatnak a tanulók a különféle manuális, vizuális és sporttevékenységek között, s ebben az időszakban kereshetik fel a könyvtárat is.

Az ismétlő sáv a tanult ismeretek elmélyítésének az ideje, az egyéni felkészülés időszaka, a rendszerezés helye. Ebbe a sávba esnek bizonyos tantárgyak - elsősorban a technika, rajz, testnevelés, ének – az éves órarend függvényében.

Értékelés: Szükség szerint naponta az intenzív tanulási szakasz és a nap lezárása után történik. Ebben az időszakban a gyerekek számot adnak arról, hogy mit végeztek a nap folyamán és értékelik teljesítményüket, illetve egymás teljesítményét.

Az egész napos szervezeti formában hangsúlyosan figyelembe tudjuk venni az alsó tagozat alapozó funkcióját, valamint a gyermek fejlődési, egyéni sajátosságait. A *rugalmas óraterv* alkalmazkodik a kisgyermek fizikai, pszichikai teljesítő és tűrőképességéhez. Ebben a szervezeti keretben az idegrendszeri sérülésből adódó *mozgáskorlátozottsággal és hallás- és látásfogyatékos-sággal* küzdő gyerekek is jól érzik magukat. A tanulási folyamat ütemezése alkalmazkodik az egyéni munkavégzés ritmusához.

A nap során a gyerekek többször kerülnek *döntési helyzetbe*, többször *értékelik önmagukat, s másokat*. Megtanulják, úgy érvényesíteni saját akaratukat, hogy azzal mások érdekeit ne sértse. Megtanulnak *alkalmazkodni*, megélik és gyakorolják a *társas együttlét szabályait*. Az értékelések eredményeként kialakul *reális énképük*, elfogadják önmagukat hibáikkal és értékeikkel együtt.

Az egész napra tervezett szervezeti forma hatékonyabban képes a gyerekek alapszükségeit kielégíteni, szocializációjukat a teljesítmények megőrzése mellett megoldani.

Az egész napra szóló tevékenység fő motívuma a *tevékenység, a mozgás, a játék*. Játék közben fejlődik legjobban a kisiskolás reagáló képessége, javul beszédkészsége, gazdagodik szókincse, erősödik figyelme, fejlődnek érzékszervei. Játék közben élethelyzeteket alakít, *szocializálódik*.

A felső tagozat

A köznevelési törvény alapján a felső tagozaton bevezetésre kerül az egész napos oktatás, melyet tanulószobával, szakkörökkel, kompetenciamérésre felkészítéssel, korrepetálásokkal, tehetséggondozással és egyéb időszakos rendezvényekkel valósítunk meg.

Kiemelt cél: Hogy a gyermek nagyobb lehetőséget kapjon az alapvető készségek és képességek fejlesztésére. Ez csak folyamatos készség-és képességfejlesztés mellett valósulhat meg.

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A hetedik-nyolcadik évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata a már megalapozott kulcskompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, a pályaaorientációra.

Minden pedagógus feladata az alapkészségek fejlesztése, úgymint: olvasáskészség, szövegértési készség, íráskészség, elemi számolási készség, mely szorosan összefügg az intelligencia fejlettségével, és a kommunikáció fejlesztése.

A pedagógusok törekednek a kooperatív tanulási technikák alkalmazására, illetve a személyes kompetenciák fejlesztését szolgáló új eljárások bevezetésére. Ebben a szakaszban is teret kell

nyernie az alábbi tanulásszervezési eljárásoknak: egyéni foglalkoztatás, páros munka, differenciált csoportmunka. Kiemelt figyelmet fordítunk felső tagozaton is a lemaradók felzárkóztatására, a tehetségesek tudatosabb fejlesztésére. Esetenként egy-egy témakört projektmódszerrel dolgozunk fel és lehetőleg minden tantárgyat bevonunk a projektbe, amely érintett lehet a témában.

A továbbtanulás, a pályaválasztás érdekében az iskolafokozat utolsó két évében a teljesítményközpontúság a jellemző. Különös hangsúlyt kap a továbbtanulásra, a pályaválasztásra való felkészítés. Ennek érdekében a hatodik és nyolcadik osztályokban kompetenciamérésre felkészítő foglalkozásokat, illetve a nyolcadik osztályban felvételire előkészítő foglalkozásokat tartunk. A magyar nyelv és irodalom tantárgy két különálló tantárgyként jelenik meg óraterünkben.

Tanulószoza, napközi:

A négy alsó tagozaton az egész napos iskola működtetése kiváltja a napközis foglalkozásokat. A felső tagozaton az egész napos oktatás keretébe beillesztett tanulószobai foglalkozásokon segítjük tanulóinkat a hatékony tanulási stratégiák megtalálásában, alkalmazásában, ezáltal egyéni céljaik elérésében. A tanulószoza minden felső tagozatos tanuló számára az iskolai program részeként az órarendbe illeszkedik. A tanulószobai foglalkozásokon való kötelező részvétel alól intézményvezetői döntés értelmében mentesülhet az a tanuló, aki

- iskolán kívüli délutáni foglalkozásokon vesz részt (edzés, tánc, zene stb.)
- sportköri kikerővel az egyesületben sportoló tanuló
- szülői engedéllyel otthonában teljesíti az iskolai házi feladatait

A kérelmeket az intézményvezető bírálja el az osztályfőnök közreműködésével a gyermek előző évi tanulmányi eredménye, szorgalma, magatartása alapján. Az intézményvezető a tanév elején kiadott engedélyeket a tanuló aktuális eredményességét figyelembe véve havonta felülvizsgálja, szükség esetén felülbírálja, módosítja.

Képzési specialitások, irányok:

Kötelező tanórai foglalkozások:

- A társadalmi kihívásoknak és elvárásoknak megfelelően az *idegen nyelv oktatása* központi szerepet kap intézményünkben. Első osztálytól heti 1 órában játékos formában barátkoznak diákjaink az angol nyelvvel, majd negyedik osztálytól alapszinten haladnak az angol nyelv elsajátításában.
- A digitális kultúra tantárgy 3. osztálytól kötelező jelleggel épül be a tanórákba.
- Hangsúlyt fektetünk továbbá a *matematika, és a magyar nyelvtan, irodalom* tantárgyak oktatására is.

- A 3. évfolyam tanulói kötelező úszás oktatáson vesznek részt, melyek költségeit a Szegedi Önkormányzat és a Szegedi Tankerületi Központ vállalja át.

Tanórán kívüli foglalkozások:

Szakkörök: Célja a tehetséggondozás. Nem osztálykeretben, illetve órakeretben folyó tevékenység, melyek a tanulói és szülői igényeket figyelembe véve változó tartalommal működnek. Prioritást élveznek:

- idegen nyelv,
- rajz, művészetek, sport,
- természettudomány: fizika, biológia,
- pénzügyi alapismeretek,
- médiaismeret
- tanulás tanulása,
- a központi felvételire előkészítő foglalkozások, (8.oszt.)

Tanulási nehézségek enyhítését segítő tevékenységi formák: Célja a felzárkóztatás, a hátrányok kompenzálása.

- Differenciált képességfejlesztő órák a tanulói kompetenciák fejlődése céljával,
- korrepetálások,
- habilitációs, rehabilitációs foglalkozások,
- fejlesztő órák,
- „Patrónus Program”

1.12. Az iskolában tartott egyéb foglalkozások

A tanórán kívül tartott egyéb foglalkozások jelentős szerepet töltenek be a tanulók és az iskola életében. Folyamatosan alakultak ki, és szerepük az évek folyamán vált egyre fontosabbá. Feladatuk az iskola életének színesebbé tétele, a diákok személyiségének, kreativitásának fejlesztése mellett, a sokoldalú, nyitott iskola működtetése.

A tehetséges diákok képességeinek kibontakoztatására, versenyekre való felkészítésére a tanárok egyéni konzultáció keretein belül lehetőséget, támogatást nyújtanak. A tanulók az emelt óraszámú oktatás segítségével még több lehetőséget kapnak ismereteik elmélyítésére. A felvételire és a kompetenciamérésre felkészítő foglalkozások által elérhetővé tesszük számukra a sikeres felvételik megszerzését a kiválasztott középiskolába való bejutás érdekében.

Sajátos, hagyományos tevékenységi formáink közé tartoznak a következők:

- énekkar

- sportszakkör: judo
- labdarúgás
- erdei iskolai táborok, projektzáró tanulmányi kirándulások
- 2023-tól részvétel az Országos Erdei Vándor Programban
- Fekete István Hét
- tanfolyamok, korrepetálások, versenyekre felkészítés, tehetséggondozás
- a tanítási órák keretében meg nem valósítható egyéb foglalkozások
- bemutatkozás a szülőknek.

1.12.1. Az iskolai énekkar

Az iskola kulturális és művészeti nevelésének speciális csoportja, mely rendszeres tevékenységgel sokrétű oktatási és nevelési célokat valósít meg.

Céljai:

- az iskolai rendezvények, ünnepségek méltó megünneplése, azok színvonalának emelése
- az ifjúság zenei műveltségének elmélyítése
- zeneileg tehetséges tanulók fejlesztése.

Feladatai:

- felkészülés az iskolai rendezvényekre.

1.12.2. Sportszakkör: Judo oktatás

Célkitűzései:

- az egészséges életmódra nevelés
- sportolási lehetőséget biztosítani a mozogni vágyó diákoknak
- szervezett, egészséges programot biztosítani
- tehetséges tanulók fejlesztése
- minél több diákot bevonni a sportmozgalmakba.

Feladatai:

- eredményes szereplés a különböző versenyeken
- az iskola feltételrendszerének, eszközállományának javítása
- kapcsolattartás a város többi intézményével.

1.12.3. Labdarugó oktatás:

Szakköri megvalósításban történik.

Célkitűzései:

- szociális és életviteli kompetenciák fejlesztése
- egészséges testi, lelki fejlődés erősítése.

Feladatai:

- a játék – viselkedésszabályok betartásával a szabálykövető magatartást megalapozása.

1.12.4. Erdei iskola, projektzáró tanulmányi kirándulások

Célkitűzései:

- az egészséges életmódra nevelés
- környezeti nevelés, a természet védelme
- a megvalósított projektekhez kapcsolódó történelmi, földrajzi színterek megismerése
- hazánk tájainak, annak épített és természeti környezetének megismerése.

Feladatai:

- a környezet megóvásának gyakoroltatása,
- irodalmi, történelmi, földrajzi, művészeti ismeretek tevékeny megszerzése
- közösségépítés.

1.12.5. Országos Erdei Vándor Program

Célkitűzései:

- a természetjárás és a sport, valamint az azon keresztül megvalósuló egészség- és környezettudatos életmód megismertetése, népszerűsítése a felső tagozatos diákjaink körében,
- a diákok megismerkedjenek az adott térség természeti és kulturális értékeivel,
- életre szóló közösségi élmény megteremtése.

Feladatai:

- az Erdei Vándortábor program megismertetése a tanulókkal és a szülői közösséggel,
- a tábor helyszínének kiválasztása, jelentkezés az országosan meghirdetett időpontban
- a jelentkező tanulók felkészítése a vándortáborozásra
- a tábor lebonyolítása.

1.12.6. Fekete István Hét (január vége, február eleje)

Célkitűzései:

- Iskolánk névadójának megismerése a művein keresztül,
- tisztelgés az író emléke előtt,
- bemutatkozás lehetőségének biztosítása az iskolai közössége, és a szülők előtt,

- tehetséges diákjaink kibontakozási lehetőségeinek biztosítása.

Feladatai:

- Iskolai vetélkedők, versenyek megrendezése,
- kerek évfordulón városi vetélkedők rendezése, kiállítás szervezése a tanulók munkájából és az iskola relikviáiból,
- ünnepélyes nyitó- és záró rendezvény szervezése.

1.12.7. A mindennapi tanulást kiegészítő képzési formák, korrepetálások

Az iskola szolgáltatásait igénybe vevő diákok és szüleik igénylik a mindennapi iskolai elfoglaltságot kiegészítő, a többletismereteket vagy képzettséget nyújtó, időnként hiányokat pótló tevékenységi formákat. Célszerű ezeket a kiegészítő képzési formákat az iskola falain belül nyújtani, természetesen a mindennapi oktatástól szervesen elválasztva, ahhoz kapcsolódóan, de tőle független formában.

Célkitűzések:

- diákjaink számára tanórán kívüli sokoldalú képzési lehetőséget biztosítani
- tehetséges diákjaink kibontakozási lehetőségeinek biztosítása.

1.12.8. A tanítási órák keretében meg nem valósítható egyéb foglalkozások

Céljai: A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, a tanítási órák keretében meg nem valósítható foglalkozások a tanítási órák és az iskolai nevelés szerves kiegészítése, a nélkülözhetetlen nevelési elemek biztosítása. A tanórán kívüli tevékenységek a tehetséggondozást, a gyermek érdeklődésének kielégítését, valamint a szabadidő tartalmas eltöltését szolgálják.

Feladatai: Pedagógia szempontból fontos, hogy a szabadidő eltöltése kapcsolódjon az iskola egész nevelési feladatához. Ezért nélkülözhetetlen, hogy abban a gyerekeken kívül a nevelők és szülők is részt vegyenek. A tanulók, a gyermekcsoportok érdeklődéséből, igényeiből kiindulva az alábbi lehetőségekből lehet választani:

- szakkörök,
- tanulmányi és sport versenyek és ezekre történő tudatos felkészítés, felkészülés,
- sportolási alkalmak (diáksport, judo, osztályok közötti bajnokságok, megyei szintű versenyek, sportnapok, úszás)
- rendszeresen igénybe vehető szolgáltatások (színház, mozi, kiállítás látogatás, videónézés, könyvtárhasználat, számítógépek használata, stb.),
- játék és mozgásprogramok (játszóház, versenyek, vetélkedők, stb.),
- Alkotónapi foglalkozások (ősz, téli, tavaszi eseményekhez kapcsolódóan)

- szünidei programok (kirándulás, táborozás, stb.),
- szórakozási alkalmak (teadélután, klubdélutánok, stb.).
- tanulószoba, szabadsáv ideje

A tanulószobát az egész napos oktatás keretében a felső tagozatos tanulók számára szervezzük. Célja a tanulás, a házi feladatok elkészíttetése, ellenőrzése, gyakorlás. Kezdeményezzük a rá-szoruló tanulók bekerülését. Az alsó tagozaton iskolánk szerves részévé vált a rugalmas napi-rendben történő nevelés, amely szélesebb keretet jelent a napközínél. Mivel a tananyag feldol-gozása fáradtságos munka a felügyelő tanárának feladata, hogy úgy szervezze meg a tanulók szabadidejét, hogy kikapcsolódásuk mellett regenerációjukat is biztosítsa.

A szabadsáv ideje alatt választható tevékenységek:

- könyvtárhasználat,
- ábrázolás különféle formái, kézműves tevékenységek,
- udvari játékok, körjátékok,
- fejlesztő játékok,
- sport.

A gyermeknek a szabadidős programok közül nemcsak választani, de nem választani is joga van. Ezek a tevékenységek a hét napjaira elosztva jelennek meg kínálatunkban.

1.12.9. Boldogságóra program

A Jobb Veled a Világ Alapítvány nyílt pályázatot hirdetett magyarországi és határon túli neve-lési-oktatási intézmények számára Boldog Iskola, Boldog Óvoda és Örökös Boldog Iskola, Örökös Boldog Óvoda cím elnyerésére és megtartására. A pályázat célja, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az általános és középiskolás korosztály számára kidolgozott Boldog-ságóra programmal.. A Boldogságóra program beépítésre került a Pedagógiai programba, és Éves munkatervünkbe is. A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredmé-nyeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejleszté-séhez az iskolás korosztály számára. (A Boldogságórákat Magyarországon 2018 szeptemberé-ben indította el a Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében Bagdi Bella, az alapítvány el-nőke. „Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élmény gazdag feladatai, játécai, vala-mint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet. Gyermkeink így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőttiséghez vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.” A Boldogságóra program fővédnöke Prof. Dr. Bagdy Emőke. Már közel 5 A Boldogságórákon a diákok csoportosan és egyénileg ismerik meg a boldogság fő összetevőit.

Magyarországon a Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében a Boldogság Intézet szakmai csapata egy teljes programot kidolgozott ki a diákok boldogságra való tanítására. Számos vizsgálat bizonyítja, hogy a Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolában is jobban teljesítenek. A Boldogságórák tapasztalataiból születettek meg a Boldogságóra kézikönyvek és munkafüzetek.

A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget. (Mindezt szigorú empirikus kutatásokkal támasztják alá.) A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit. 1. Boldogságfokozó hála. 2. Optimizmus gyakorlása. 3. Önbecsülés növelése. 4. Társas kapcsolatok. 5. Boldogító jócselekedetek. 6. Célok kitűzése és elérése. 7. Megküzdési stratégiák. 8. Apró örömek élvezete. 9. Megbocsátás. 10. Testmozgás.

1.12.10. Lázár Ervin Program

A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Kormányhatározat szerint: „A Kormány

1. egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége;
2. az 1. pontban meghatározott kultúrstratégiai célhoz kapcsolódóan létrehozza a Lázár Ervin Programot, amely **szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére** tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét; (...)

A Kultúráért Felelős Államtitkárság a következők szerint határozta meg az egyes évfolyamok esetében a lehetséges programelemek körét.

1. évfolyam: *Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben*

2. évfolyam: *Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben*

3. évfolyam: *Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (közsínház)*

4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben

5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)

6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyen (Fővárosi Nagycirkusz)

7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben

8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten - (kőszínház)

Az általános iskolai tanulmányok ideje alatt a tanulók egy alkalommal egy őshonos állatotkat bemutató farmot is meglátogatnak, melynek időpontjáról, módjáról az intézmény dönt a lehetőségek függvényében.

1.12.11. Nemzeti Emlékezetpedagógiai Program

A 2024/2025-ös tanévtől csatlakozik iskolánk a programhoz.

Résztvevők: 7-8. osztályos tanulók

A program megvalósítása:

- tanulmányi kirándulás,
- helyszíni, élményalapú tananyag-feldolgozás,
- 47 nemzeti és történelmi emlékhely megismerése,
- díjmentes látogatás,
- múzeumpedagógiai vezetés,
- letölthető módszertani segédanyag.

1.12.12. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Cél:

- Hasznos ismeretek átadása, tanítása diákjaink részére alapvető elsősegély-nyújtási módokról, gyakorlati alkalmazásuk balesetek, sérülések esetén
- Egészségtudatos magatartás kialakítása
- Felelősségteljes gondolkodásmód, érzékenység embertársaink iránt
- Szociális képességek fejlesztése

Célcsoport: 1-8. évfolyamon tanuló diákjaink

Helyszínek:

- Iskolai tantermek, szaktantermek
- Látogatás a mentőállomáson
- Vöröskereszt Megyei Szervezete

Iskolai terv az alsó tagozat részére (6-10 éves korosztály)

Megvalósítás:

- Tanév folyamán természetismeret órán, kapcsolódva az oktatott tananyaghoz
- Testnevelés órán a balesetvédelmi oktatás keretén belül
- Vizuális kultúra és technika órákon az adott munkafolyamathoz kapcsolódva
- Délutáni oktató, nevelő munka keretén belül, napközi időben, tanulószobán

A foglalkozások témái:

- Az elsősegély-nyújtás fogalma, célja, általános szabályai
- Tájékozódás a baleset helyszínén, helyszínbiztosítás
- Mentőhívás megtanítása
- Sebellátás megtanítása, fedőkötés
- Vérzéscsillapítás (orrvérzés csillapítása helyesen)
- Égési sérülések típusai, ellátása
- Általános tűzvédelmi ismeretek, füstmérgezés
- Szén-monoxid mérgezés tünetei, teendők
- Vegyszer okozta sérülések, vegyi anyagok az iskolában
- Epilepsziás gyermek az iskolában, teendők
- Eszméletvesztés tünetei, ellátása
- Életjelenségek, újraélesztés

A foglalkozások tartásában közreműködő személyek:

- Pedagógusok
- Iskolaorvos
- Iskolavédőnő
- Mentőszolgálat munkatársai

Iskolai terv a felső tagozat részére (10-14 éves korosztály)

Megvalósítás:

- Tanév folyamán, természetismeret, integrált természettudomány, osztályfőnöki óra keretén belül
- Testnevelés órán a balesetvédelmi oktatás keretén belül
- Vizuális kultúra és technika órákon az adott munkafolyamathoz kapcsolódva
- Szakkör keretében, délutáni órákban, tanítási időn kívül

A foglalkozások ajánlott témái:

- Az elsősegély-nyújtás fogalma, célja, általános szabályai
- Tájékozódás a baleset helyszínén, helyszínbiztosítás, mentőhívás
- Életjelenségek. Az eszméletvesztés tünetei, ellátása
- Gyakorlat: keringés és légzés vizsgálata, stabil oldalfekvés tanítása
- A klinikai és a biológiai halál jelei, komplex újraélesztés elmélete
- Gyakorlat: komplex újraélesztés tanítása
- Sebek fogalma, fajtái, elsődleges sebellátás
- Gyakorlat: sebellátás, alapvető kötésformák

- Vérzések fajtái, ellátásuk, vérzéscsillapítás lehetőségei, artériás nyomópontok helyei és lefogásuk
- A törés tünetei, fajtái, rögzítési módok
- Rándulás és ficam
- Vízi mentés, társmentés
- Leggyakoribb mérgezések és azok ellátása
- Teendők túlzott alkoholfogyasztás esetén
- Teendők kábítószer használata esetén

A foglalkozások tartásában közreműködő személyek:

- Pedagógusok
- Iskolaorvos
- Iskolavédőnő
- Mentőszolgálat munkatársai
- Kortárs képzésben részt vett diákok

1.12.13. ÖNKÖLTSÉGES formában működő tevékenységek:

Az intézmény kínálatának színesítése, a szülők és gyermekek érdeklődésének megfelelően törekszünk az alábbi önköltséges tevékenységek választására lehetőséget biztosítani:

- társastánctanulás,
- művészeti foglalkozások: gitár, dob, zongora, magán ének, furulya,
- korcsolya.

A tanulmányi kirándulás megszervezése iskolánk hagyományrendszerének lényeges eleme. Erre szervezett módon évfolyamonként a *továbbiakban is lehetőséget biztosítunk*, de a *tanulmányi kirándulás annyiban része pedagógiai programunknak*, amennyiben a fenntartó vagy pályázat útján az alapítvány biztosítja az anyagi forrásokat, finanszírozási feltételeket. A tanulmányi kirándulás tanítási napokon is lebonyolítható, de iskolánkban nem kötelező program.

2. AZ INTÉZMÉNY HELYI TANTERVE

2.1. Választott kerettanterv

Az intézmény helyi tanterve a NAT 2020 alábbi kerettantervei alapján készül:

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

A 110/2012. (IV.4.) Korm rendelet módosításáról szóló 5/2020 (I.31.) Korm. rendelet Mellékletében szereplő II.2.1.1., 2.1.2. valamint 2.1.3. táblázatának megfelelően határozzuk meg iskolánk helyi tantervét.

A **Komplex Alapprogramhoz** való csatlakozásunk alapján vállalt feladataink a tanulók kötelező óraszámának meghatározása tekintetében nem térnek el a törvényben szabályozottaktól.

Az iskolában folyó munka továbbra is két egységre oszlik:

2.1.1. A délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során

- kötelező és szabadon tervezhető, nagyobb részben délelőtt szervezett foglalkozásokra, amelynek **80%-át** a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve **nem szabályozza**.
- A tanítási órák **10-20%-ában** kívánatos a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT** tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka, KIP).
- Az egyes Alprogramok tanulási módszerei megjelennek a tanórákon.
- A tanórákat az alkalmazott módszerek sokfélesége jellemzi, melyek a megvalósítandó oktatási- nevelési feladathoz alkalmazkodnak.

2.1.2. A délutáni időkeretben megvalósuló tanórák (alsó tagozat) vagy tanórán kívüli tevékenységek során :

- A Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások a délutáni időszakra húzódnak.

2.2. Az oktatásban a 2020-as NAT tantárgyai és óraszámai

A Rendelet lehetőséget ad a szabadon tervezhető órakeret terhére kerettantervvel rendelkező tantárgyak alapóraszámának emelésére. Helyi tantervünkben ezeknél a tantárgyaknál egy + jelet alkalmazunk.

A hon- és népismeret tantárgyat heti 1 órában, intézményi döntés alapján, az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. Iskolánkban ez a 6. évfolyamban kerül megszervezésre.

A dráma és színház tantárgyat heti 1 órában az 5–8. évfolyamok egyikén kell tanítani. Iskolánkban ez az 5. évfolyam órakeretében található.

A természettudomány tantárgyak a 7–8. évfolyamon diszciplináris bontásban vagy egy integrált természettudomány tantárgy moduljaiként is oktathatók. Iskolánkban a 2023/2024-es tanévtől a 7.-8. évfolyamon felmenő rendszerben **az integrált természettudományos tantárgyat** vezetjük be. (a 2023/2024-es tanévben a 8. évfolyamon diszciplináris bontásban tanulják a diákok a természettudomány tantárgyait)

TANTÁRGY/ÉVFOLYAM	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+0,5	7	5+1	5+1	4	4+0,5	3+1	3+1
Idegen nyelvek	1	1	1	2+1	3	3	3	3
Matematika	4+0,5	4+1	4	4	4	4+0,5	3+1	3+1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Etika/Hit-és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2	4	5
Biológia-egészségtan								
Fizika								
Kémia								
Földrajz							2	1
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és tánc					1			
Hon- és népismeret						1		
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
<i>Kötelező óraszám</i>	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon választható órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Rendelkezésre álló óraszám	24	24	24	25	28	28	30	30

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Magyarország területén az általános iskolában a tankönyvellátás állami feladattá vált, működtetéséért az oktatásért felelős miniszter felel. A tankönyvellátás Magyarország területén a tanköteles tanulóknak ingyenes.

Az iskolai tankönyvrendelést a fenntartó egyetértésével az intézményvezető készíti el, a szakmai munkaközösség véleményének beszerzését követően, az Nkt. 63. § (1) bekezdés c) pontjának a figyelembevételével.

Az országos és iskolai szintű tankönyvellátásról a következő jogszabályok rendelkeznek: •A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény (köznevelési törvény), a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. Törvény és a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás jelentősen módosult rendjéről a

Az intézményvezető gondoskodik arról, hogy az Nkt. 46. § (5) bekezdése alapján az állam által térítésmentesen biztosított tartós tankönyveket és a pedagógus-kézikönyveket – a munkafüzetek kivételével – az iskola könyvtári állomány nyilvántartásába vegyék, és elkülönítetten kezeljék. A tanuló, illetve a pedagógus részére a tanév feladataihoz *az iskola házirendjében meghatározottak szerint* rendelkezésre bocsássák (32. § (5) bekezdés).

Az iskolai tankönyvrendelés elkészítésének és az ahhoz kapcsolódó fenntartói egyetértő nyilatkozat beszerzésének módját, továbbá e rendeletben nem szabályozott kérdéseit *az iskola házirendjében, és az SzMSz-ben határozzuk meg.*

A pedagógusoknak a tankönyvek kiválasztását az intézményvezető által meghatározott határidőig meg kell tenniük. Intézményünkben a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az oktatásért felelős miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított, és amelyek alkalmazásával a szakmai munkaközösség egyetért, és a fenntartó jóváhagy.

A tankönyvfelelős a jogszabályokban meghatározott határidőig elkészíti a tankönyvrendelést. A tankönyvek kiválasztásánál az alábbi szempontokat vesszük figyelembe. Csak olyan tankönyveket rendelünk, amelyeket az év során rendszeresen használunk.

- Olyan tankönyveket választunk, amelyek a tanulók számára könnyen használhatók, jól tanulhatók.
- Az ingyenes tankönyvellátást a tartós tankönyvek tekintetében az iskolai könyvtár állományából biztosítjuk.
- A szükséges tankönyveket, segédanyagokat, kötelező olvasmányokat mindenkor elérhetővé tesszük a tanulók számára az iskolai könyvtárban.
- Folyamatosan figyelmet fordítunk az iskolai könyvtárban elérhető tartós tankönyvek kínálatának és állományának bővítésére.

A tankönyvek és segédeszközök kiválasztásakor minden esetben figyelmet fordítunk az ingyenes tankönyvellátásra jogosult diákok tankönyveinek biztosítására. Lehetőség szerint tartós tankönyveket használunk, biztosítva ezzel a tankönyvkölcsönzés megoldását.

2.4. A nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai folyamatok helyi megvalósítása

2.4.1. Az 1-2. évfolyam pedagógiai folyamatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése a legfontosabb feladatunk.

Feladatok:

- Hátrányokat csökkentünk, melyek a szociokulturális környezetből, szokásostól eltérő ütemű érésebből fakadnak.
- Megtartva a játékközpontú tevékenységeket felkelteni a gyerekek tanulás iránti érdeklődését.
- Fogékonnyá tenni a saját környezete, a társas kapcsolatok értékei iránt.
- Mintákat közvetítünk, elvárt magatartási formákat közvetítünk, társas kapcsolatokat alakítunk ki.
- Egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk.

2.4.2. A 3-4. évfolyam pedagógiai folyamatainak megvalósítása

- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok.
- Feladat:
- Átvezetni a gyermeket a játékközpontú tevékenységekből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A tanítási tartalmak feldolgozása folyamatában élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal fejlesztjük az alapkészségeket, közvetítjük az elemi ismereteket, szokásokat alakítunk ki.
- Fejlesztjük a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozzuk a reális önértékelést.
- Egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk.

2.4.3. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése 1-4. évfolyamon

Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók számára az 1–4. évfolyamon a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéketi tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosítani a pedagógiai folyamatot. Az iskolába lépéskor a tanulók átlagosan 5-10 percet képesek koncentrálni,

ezért a tanóra felépítésénél erre figyelemmel kell lenni. Várhatóan a 4. évfolyam végére sem tudnak egy teljes tanórát koncentráltan végigdolgozni. A tanulók iskolakészültsége eltérő, ezért a tanulási feladatok jellege, összetettsége és a megvalósításhoz szükséges idő különbözik.

2.4.4. Az 5-6. évfolyam pedagógiai folyamatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Feladatok:

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával.
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

2.4.5. A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.

Feladat:

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- A mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával.
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

2.4.6. Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése 5-8. évfolyamon

A felső tagozaton az enyhe értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Hangsúlyosabbá válik továbbá az önálló tanulási tevékenység. A tanulás-tanítás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is. Ezek a gondolkodásbeli szintkülönbségek egyéni fejlettségtől

függően az értékelési területek és szintek (kognitív, affektív, pszichomotoros) megválasztását is befolyásolhatják.

2.5 Mindennapos testnevelés szervezése

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon.

Heti öt testnevelés óra az órarendbe van beépítve. Az öt testnevelés órából heti egy óra táncóra. Az úszás oktatás is a tantárgy része, 3. és 4. évfolyam tanulói vesznek részt a képzésben az órarend által meghatározott időpontokban.

Lehetőség van szakköri formában judó oktatásban részesülni.

Ha valamelyik gyerekünk valamilyen külső szakosztályban igazolt, versenyszerűen sportoló tanuló, annak a köznevelési törvényben meghatározott tartalommal beszerzett igazolása alapján nem kell részt vennie a táncfoglalkozásokon.

2.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Iskolánkban angol nyelv kötelező oktatása folyik.

Választási lehetősége van a tanulóknak abban, hogy hit-és erkölctant, vagy etikát tanuljanak. Egyéb esetben nincs választható tantárgy. Tanórán kívüli tevékenységek közül viszont van választási lehetősége a diákoknak. Minden tanév elején meghirdetünk szakköröket, sportfoglalkozásokat, énekkart, melyek közül a tanulók szabadon választhatnak.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

Iskolánk személyi feltételei nem teszik lehetővé a pedagógusválasztást.

2.7. Projektoktatás

A korábbi pedagógiai programok jól bevált, az iskola hagyományrendszerébe beépült tevékenységi formái alapján a pedagógiai program végrehajtása során sajátos pedagógiai módszereket is alkalmazunk. A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül. Komplex projektoktatási formát nem alkalmazunk, de bizonyos témaköröket projektoktatási formában dolgozunk fel. Ezek a projektek a helyi tanterv követelményrendszerére épülnek,

azok megvalósulását szolgálják. Jellemző a projektek feldolgozás során az egyes tantárgyak követelményrendszerének komplex megvalósítása.

Projektjeink:

2.7.1. ALSÓ TAGOZAT PROJEKTJE

Évente egy alkalommal matematika és magyar tantárgyblokkhoz kapcsolódó, a tananyaggal szoros összeköttetésben álló projekt feldolgozása a gyerekek életkorának és képességeinek megfelelő tartalommal és hosszúságban.

2.7.2. EGÉSZ ISKOLÁT ÉRINTŐ PROJEKTEK

- A tanulásban és mozgásukban akadályozott tanulók integrált oktatásához kapcsolódó projekt a szemléletformálással és a toleranciával kapcsolatos kompetenciák erősítése céljából: F.É.K. Projekt
- Kulturális és művészeti neveléssel összefüggő projektek
- KEVE programhoz kapcsolódó projekt a Közlekedési kultúra napján
- Természettudományokkal kapcsolatos kompetenciák fejlesztése céljából megvalósuló projekt

2.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk a Tankerületi Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervben foglaltak értelmében 2022.szeptember 01-től 2029.augusztus 31-ig a tanuló eredményesség növelése, valamint a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók arányának csökkentése érdekében célorientált intézményfejlesztést valósít meg, melynek első szakasza 2025. augusztus 31-én zárul. A 2025/26. tanévben elvégzendő eredményeséget és változást diagnosztizáló, összehasonlító helyzetelemzést követően a folyamatok optimalizálását figyelembe véve a 2026/27. tanévtől egy újabb középtávú fejlesztési terv mentén valósulnak meg a változásmenedzsment célkitűzései.

Iskolánk befogadó intézmény, mert pedagógiai programunkban megjelennek a differenciált és az egyéni fejlődést biztosító módszertani eljárások. Tantestületünk felvállalja a beiskolázási körzetünkhöz tartozó, a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók, a CSÁO-ba került tanulók, valamint **körzetünkbe tartozó**, szakértői bizottság által intézményünkbe irányított sajátos nevelési igényű tanulók nevelését és oktatását.

A társadalmi tendenciák azt mutatják, hogy tanulóink egyre több negatív hatásnak, veszélynek vannak kitéve. Ezért *iskolánk kiemelt feladatának tartja a szociálisan hátrányos körülmények között élő tanulók problémáinak kezelését, a tanulók veszélyeztetettségének megelőzését, illetve megszüntetését.* E feladatokat az alábbiakban határozzuk meg:

- Tájékozódunk a tanulók valódi körülményeiről a személyiségi jogok messzemenő figyelembevételével.
- A rossz anyagi helyzetben levő, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű diákok segítésének formái:
 - ingyenes tankönyvellátás biztosítása a jogszabályok által meghatározott módon,
 - kedvezményes ebéd biztosítása,
- A tanulók jogainak fokozott védelme.
- Rendszeres felvilágosító munka végzése az osztályfőnök, a szaktanárok és a védőnő segítségével (drog, alkohol, dohányzás).
- Rendszeres kapcsolattartás a tanulók szüleivel.
- A veszélyeztetett, illetőleg hátrányos helyzetű tanulók helyzetének figyelemmel kísérése.

2.8.1. A tanulási esélyegyenlőség biztosításának elvei

Minden tanköteles tanulónak törvényben biztosított joga, hogy számára megfelelő oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskoláknak (a fenntartóval, a családdal, szakmai és civil szervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítésének egyik alapvető feltétele a tanulók személyiségének megismerése, az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül;
- adaptív tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési értékelési eljárások alkalmazása.
- digitális oktatás elrendelésekor a Házirendben részletesen megfogalmazottak szerint járunk el.

2.8.2. Sajátos nevelési igényű tanulók fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Intézményünk alapfeladatainak egyike a többi gyermekkel együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása.

Iskolánk a következő SNI kategóriába tartozó tanulókat fogadja:

- mozgásszervi fogyatékos,
- beszédfogyatékos,
- érzékszervi fogyatékos (látási fogyatékos, hallási fogyatékos)
- tanulásban akadályozott (enyhe értelmi fogyatékos)
- valamint egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrálásának, fogyatékoság típusától függetlenül iskolánk által megfogalmazott általános célja: az esély megteremtése a sikeres szocializációra a kortárs-csoportba való beillesztéssel a, a pedagógiai többlétszolgáltatások biztosításával.

A nevelés-oktatás fő feladatai:

- az alapidokumentumok által szabályozott ismeretanyag elsajátíttatása az évfolyamok, osztályfokok, tantárgyi sajátosságok, egyéni különbségek figyelembevételével,
- a mentális képességek fejlesztése, az ismeretek tartalmának, mélységének mindenkori aktualizálása a tanulócsoporthoz és az egyének kondícióinak megfelelően,
- a módszerek és tevékenységi formák optimális megválasztása a mindenkori pedagógiai tevékenység kívánalmainak megfelelően,
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok funkcióinak fejlesztése.

A pedagógusaink teamben dolgoznak, így megfelelő a hozzáállásuk, szakmai megerősítésük, hogy a megfelelő oktatást biztosítsák az SNI tanulók számára, igazodva a gyermekek aktuális tudás és fejlettségi szintjéhez, fejlődési üteméhez.

Az intézményünkben munkacsoport, munkaközösség biztosítja a megfelelő nevelést, oktatást fejlesztést tanulóink számára. A munkacsoportba tartoznak a pedagógusok, a fejlesztő pedagógus, a konduktor. A munkacsoport folyamatosan kapcsolatot tart a Szeged és Térsége Bárczi Gusztáv Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény munkatársaival. Az intézményünkben ők látják el a SNI tanulók fejlesztését. A mozgássérült tanulók speciális eszközigényű, speciális mozgásigényű fejlesztését, az intézményi integráció zökkenőmentességét az intézmény saját konduktora látja el. A munkacsoport feladata minden tanév elején az SNI, BTM-N diagnózisú *gyermekenként meghatározott fejlesztési terv készítése*, ezeknek minden gyermeket tanító pedagógus számára elérhető helyen tárolása.

Figyelembe véve a fogyatékosággal élő tanulók tanulmányainak folytatásához szükséges *esélyegyenlőséget biztosító* feltételeket, szakértői véleményeket:

- a tanulókat egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesítjük az értékelés és minősítés alól,
- biztosítjuk a hosszabb felkészülési időt,
- szakértői vélemény alapján biztosítjuk az egyéni haladású tanrendet
- az írásbeli beszámolón lehetővé tesszük az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszköz (számítógép, értelmező szótár, helyesírási szótár, táblázatok, mechanikus és manipulatív eszközök) alkalmazását,
- szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval váltjuk meg.

2.8.3. A szociális hátrányok kezelése

Iskolánk befogadó intézmény. Jelleméből és működési körülményeiből adódóan *elég magas számú a hátrányos helyzetű tanuló*. Folyamatosan gondot fordítunk arra, hogy lehetőségünk szerint segítsük a hátrányok enyhítését. Ennek érdekében az alábbi eljárásokat alkalmazza tanterületünk:

- Az osztályfőnökök ismerjék meg a tanulók szociális helyzetét még az első év elején. (családlátogatás)
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetben lévő tanulókra. (Patrónus Program)
- Egyéni elbeszélgetésekkel, a szülőkkel való találkozásokkal segítjük a tanulók beilleszkedését a közösségbe. (fogadóóra, szülői értekezlet, szülői fórum)
- A problematikus esetekben szakember (mentálhigiénés szakember, pszichológus) segítségét vesszük igénybe. (iskolapszichológus)
- Az iskolaorvos, a védőnő és az osztályfőnök együttműködnek a problémák megoldásában. Az együttműködés módját az intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

2.9. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az értékelés célja:

- a személyiség fejlesztése,
- önértékelő képesség kialakítása,
- önálló tanulásra való képesség kialakítása,
- nem fegyelmezés, hanem motiválás,

- fejlesztő visszajelzés a tanuló tudásáról, a tanulóban kialakult változásokról, képességeinek kiteljesedéséről.

Az értékelés funkciói:

Diagnosztizáló értékelés: az ötödik évfolyam elején a matematikai készségek és a szövegértés aktuális szintjének mérése. Célja az alapok felmérése, a hiányosságok feltárása.

Formatív értékelés: az eredményes tanulás elősegítésére irányul és az aktuális tudásszintet méri. Főleg tudás elemekre, s nem komplex, nagyobb egységekre irányul, lehetővé téve a javítást és a pótlást! A téma jellegétől függően a tanár eldöntheti, hogy osztályozza vagy nem osztályozza a tudásszint mérést.

Szummatív-minősítő értékelés: a tanulás folyamata különböző szakaszainak befejezésekor alkalmazzuk *átfogó feladatlapokkal*. Így globális képet kapunk a tanuló tudásáról. Mérjük az ismereteket, fogalmakat, szabályismereteket, az alkalmazást reprodukív vagy produktív módon. Azokból a tárgyakból, ahol van országosan bemért feladatlap, ott azt is használhatjuk, hogy legyen viszonyítási alapunk! Ezeket a témazáró feladatlapokat érdemjeggyel osztályozzuk.

Az alsó tagozat mind a négy év folyamán év végén szintfelmérést végzünk magyar nyelv és irodalomból, matematikából és környezetből.

2.9.1. A tanulói értékelés formái:

Az értékelésnél elsődlegesen figyelembe kell venni: a szóbeli, írásbeli ellenőrzés eredményét, a felmérést, az órai aktivitást, versenyeken való szereplést, tanórán kívüli tevékenységeket, az elvárt képességek, készségek szintjét, a korábbi sinthez mért változást, fejlődést figyelembe véve a tanuló személyes lehetőségeit.

Személyes, verbális értékelés

Tanulói értékelés

Tanítás-tanulás módszerének következményeként a tanulók mindegyike az alsó tagozatban minden nap értékeli önmagát, nemcsak a mennyiségi, hanem a minőségi munkát is. A pedagógus szerepe itt az értékelés irányítása, a reális kép kialakítása.

Tanári értékelés

A fentiek mellett nagy motivációs szerepe van a tanár személyre szóló értékelésének, melynek jellege korrigáló, segítő, tanácsadó, orientáló. Ez többféle módon jelenik meg:

- Szinte minden pillanatban megjelennek a "helyes-helytelen" típusú szabályozó megnyilvánulások (spontán).
- A közös tevékenység során megjelenő tudatos, rendszeres értékelés.

- A PDCA ciklusnak megfelelően a pedagógus a feladatot hibával végrehajtó tanulókkal kijavíttatja a hibákat, és külön feladatot ad a hibásan vagy hiányosan rögzült ismeretek pontos elsajátítása érdekében.
- A pedagógus hosszabb, helyzetfeltáró értékelése szülőknek, gyermeknek szülői értekezletek alkalmával, fogadó órákon, családlátogatáson, egyénileg szervezett beszélgetések során.
- Az osztályfőnök rendszeres értékelései a tanulók bevonásával az osztályon belül (havi magatartás, szorgalom érdemjegy megbeszélése, melyet a nevelőtestület elé terjeszt a jegy véglegesítésekor) vagy egyénileg szóban.

Írásbeli, szöveges értékelés

A tanulók írásbeli munkájához fűzött részletes megjegyzések, kiegészítések készítése.

Figyelmeztetések és dicsérek: a "magatartás" füzetbe jegyzett vétségek és dicsérek beváltása alapján a tanárok tájékoztatják a szülőket a tanulók magatartási és szorgalmi előmeneteléről.

Első év félévkor és év végén, kizárólag szöveges értékelést készítünk a tanuló teljesítményének, szorgalmának, magatartásának értékelésére, minősítésére. A bizonyítványba a kiváló, jó, megfelelő vagy gyenge bejegyzés kerül. Felzárkóztatásra szorul, bejegyzés esetén a szülővel közösen fel kell tárnai a lemaradás okát és meg kell szüntetni az akadályozó tényezőket.

A szöveges értékelés tartalma:

- Kiválóan teljesített: ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását alkalmazni is képes.
- Jól teljesített: ha a tanuló kevés hibával elsajátította a helyi tanterv követelményeit. Kiseb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.
- Megfeleően teljesített: ha a tanuló a helyi tantervnek csak a minimális, tovább haladáshoz szükséges ismereteit sajátította el. Kizárólag nevelői segítséggel képes önálló feladatvégzésre.
- Gyenge: ha a tanuló a helyi tanterv követelményeinek minimum szintjét sem sajátította el, nem rendelkezik a tovább haladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes önálló feladatvégzésre. Második évfolyamon, illetve a további évfolyamokon érdemjeggyel értékeljük, minősítjük a tanulók teljesítményét, szorgalmát és magatartását.

2.9.2. Érdemjegy adása, osztályozás

A tanár joga eldönteni, hogy mire osztályoz: szóbeli vagy írásbeli felelet, pontok, kiselőadások stb.

Egy-egy témakör lezárásaként tudásmérésekre kerül sor változatos formában. A feladatlapoknál százalékos ponthatárokat alakítunk ki, melyek érdemjeggyé való átváltása függ a tantárgytól és az osztály összetételétől, a szaktanár döntése alapján. (Kivéve, ha a központi feladatlap mást ír elő.)

A tanév végi osztályzat a tanuló egész éves munkáját fejezi ki, a teljesítményét, az ismeretekhez való viszonyát, a teljesítményváltozás tendenciáját. Ezért az év végi osztályzatba beleszámítjuk a félév előtti érdemjegyeket, főleg a témazáró jegyeit.

A pedagógusok minimum a tantárgy heti óraszámának megfelelő osztályzatot kötelesek adni egy hónapban. A magatartás és szorgalom jegyeket minden hónapban egyszer értékeljük visszamenőleg az előző hónapra vonatkozóan. A félévi és évvégi bizonyítványban is megjelenik a magatartás és szorgalom értékelése.

2.9.3. Írásbeli beszámoltatások, korlátozások

Az alsó tagozat mind a négy évfolyamán év végén szintfelmérést végzünk magyar nyelv és irodalom, matematika tantárgyakból.

Évközben a fenti tantárgyakból a témakörök végén írásbeli mérést végeznek a tanítók.

A felső tagozatba való könnyebb beilleszkedés elősegítése érdekében bemeneti mérés keretében mérjük fel tanulóink tudásszintjét természetismeret, magyar nyelv, szövegértés és matematika tantárgyakból.

A felső tagozaton a közismereti tantárgyakból a tanárok évente a témaköröktől függően íratnak témazáró dolgozatot.

Lényeges szempont, hogy előzetes bejelentésre, a gyerekek egy napon csak *két* témazáró dolgozatot írhatnak.

2.9.4. Hallássérültek értékelése

Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Hallásvizsgáló Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye alapján részletesen, egyénileg meghatározott értékeléshez kapcsolódó utasításokat tartjuk szem előtt. Az értékelés során is megilletik a hallássérült tanulókat a szakértői véleményben meghatározott kedvezmények, és eszközhasználat.

2.9.5. Látássérültek:

Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Látásvizsgáló Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye alapján meghatározott értékelést tartjuk szem előtt.

2.9.6. Sajátos nevelési igényű tanulók értékelése

A sajátos nevelési igényű tanulót, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulót a szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján az intézményvezető esetenként mentesíti egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

A tanuló részére a felmérések során az osztályozó vizsgán, a javítóvizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközök alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását.

A tanítás-tanulás folyamatában biztosítani kell (a szakvélemény tanulónként jelöli meg):

- a számonkérésnél, értékelésnél problémájának figyelembe vételét,
- a számonkérésénél szóbeliség előnyben részesítését
- a számonkérésénél írásbeliség előnyben részesítését,
- az írásbeli munkák értékelése és minősítése alóli mentesítését,
- a helyesírás értékelése alóli mentesítést,
- az idegen nyelv értékelése és minősítése alóli mentesítését a tanórák látogatása mellett,
- az aritmetikai feladatok értékelésénél problémája figyelembe vételét,
- matematikából az értékelés, minősítés alóli mentesítését,
- a tantárgyak matematikai ismereteket igénylő tantárgyrészei alóli mentesítését,
- a segédeszközök használatának biztosítását (számítógép, helyesírási-értelmező-színvonal szótár, táblázatok, számológép, mechanikus és manipulatív eszközök).

2.9.7 Mozgáskorlátozott gyermekek értékelésének szempontjai

Mozgáskorlátozott gyerekek értékelésénél figyelembe kell venni az alábbi problémákat, melyek tanulási nehézséget okoznak:

- figyelemzavarok
- percepció-motorium területén mutatott problémák
- téri orientációs zavarok (testkép, testséma, laterális zavarai, iránytévesztés)
- nyelvi fejletlenség (az artikuláció, beszédleghzés zavara, szótalálási nehézség, nehézkes beszédszöveg)
- szekunder módon kialakuló problémák (szorongás, kudarcérválás, gátlás, figyelemfelkeltő viselkedés stb.)

Egyes tantárgyakból vagy tantárgyrészekből mentesítheti az intézményvezető az integrált sérült tanulót az *értékelés* és a *minősítés*, illetve részben vagy egészben az iskolai kötelező tanórákon való részvétel alól a szakértői véleményekben meghatározottak szerint.

A különböző vizsgákon (pl. osztályozó, javító) alkalmazkodni kell a fogyatékos tanulók speciális szükségleteihez, mint pl. a hosszabb felkészülési idő biztosítása, írásbeli beszámoló helyett szóbeli és fordítva, az iskolai tananyagok során adott tanulók által használt segédeszközök, mint számológép, számítógép stb. használatának engedélyezése. Az év végi és félévi értékelés történhet érdemjeggyel illetve szövegesen. Az értékelés módját a tanulót tanító pedagógus dönti el, figyelembe véve a gyermek egyéni adottságait és a (Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat Mozgásvizsgáló Gyógypedagógiai Tanácsadó, Korai Fejlesztő, Oktató és Gondozó Tagintézménye) Országos Szakértői Bizottság szakvéleményét. Minden év végén a szülő rövid szöveges tájékoztatást kap a gyermeke mozgásfejlődéséről.

2.10. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Házi feladatot az alsó tagozaton a tananyag függvényében, a pedagógus döntése alapján, a gyerekek teherbírását figyelembe véve adunk.

A felső tagozaton a tanítási órákon jellemzően rendszeres otthoni szóbeli feladatot határozzunk meg, amelyet a tanítási órát tartó pedagógusaink egyértelműen közölnek. A szóbeli felkészülés céljából meghatározott feladatokat a következő tanítási órákon szóbeli, esetenként írásbeli számonkérési formában, illetőleg frontális számonkéréssel ellenőrizzük. A szóbeli feladatok mellett a legtöbb tantárgyból rendszeresen *írásbeli* házi feladatokat határozzunk meg, amelyet tanulóinknak általában a következő tanítási órára kell elkészíteniük. Az írásbeli feladatok speciális csoportját alkotják egyes tantárgyak olyan feladatai, amelyek hosszabb előkészületeket igényelhetnek, pl. olvasónapló írása, fél oldalt meghaladó idegen nyelvi fordítási feladat, alkotómunkát igénylő művészeti alkotás elkészítése. Ezekre a tevékenységi formákra általában több időt biztosítunk, mint két tanítási óra között eltelt időtartam. *A hétvégi időszakra is jelölünk ki írásbeli és szóbeli házi feladatot, de ennek mértéke, terjedelme nem haladhatja meg a hétköznapiakon is szokásos mértéket.*

A szóbeli és írásbeli házi feladatok meghatározásakor a következő elveket követjük:

- egy-egy tantárgyból jellemzően annyi szóbeli és írásbeli házi feladatot jelölünk ki, amennyi – átlagos diákjaink képességét és munkabírását, koncentráló képességét figyelembe véve – nem haladja meg a 30 perces munkaidő-igényt,
- a hosszabb idő-ráfordítást igénylő házi írásbeli feladatokat (olvasónapló, házi dolgozat, stb.) legalább egy héttel a kijelölt elkészítési időpont előtt kijelöljük,

- a tanítási szünetek időtartamára (nyári, őszi, téli és tavaszi szünet, többnapos ünnepek) nem adunk az átlagos mennyiséget meghaladó írásbeli és szóbeli házi feladatot,
- minden pedagógus köteles figyelembe venni, hogy a tanulónak egy-egy tanítási napra több tantárgyból is készülnie kell.

Elsőrendűen fontosnak tartjuk, hogy diákjaink szellemi terhelése az optimálishoz közelítsen. Ennek érdekében nem elegendő az iskolai tanítási órákon való aktív vagy passzív részvétel. *Szükségesnek tartjuk, hogy tanulóink számára rendszeresen önálló otthoni felkészülésre alkalmas írásbeli és szóbeli feladatokat határozzunk meg.*

A tanulószobát igénybe vevő tanulóink az aznapi feladataikat pedagógus segítségének igénybevétele mellett oldhatják meg. Igyekszünk, hogy a lehetőségeket megteremtsük annak érdekében, hogy a tanulónak további otthoni írásbeli feladata ne maradjon. Természetesen a *szóbeli felkészüléshez* nélkülözhetetlen az otthoni időráfordítás is.

2.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban a hagyományos osztálystruktúrát felső tagozaton szisztematikusan megbontjuk az idegen nyelv, az informatika és a technika tantárgyak tanításakor, úgy hogy az egy csoportba kerülők létszáma ne haladja meg a 16 főt. Ennek kialakításakor figyelembe vettük a helyi adottságokat és az órarendi sajátosságokat: az informatika és a technika terem befogadó képessége sem teszi lehetővé, hogy egy egész osztály együtt tanuljon. Az informatika és a technika tantárgyak oktatása órarendileg is párhuzamosan történik.

A csoportbontás szabályai:

A szaktárgyak (angol, informatika és technika) oktatása párhuzamos rendszerű, ezért a csoportok kialakítása a szaktanárok döntési kompetenciája.

A csoportba sorolás további szempontjai:

- osztályfőnök javaslata,
- tanári vélemények figyelembevétele,
- a nemek száma körülbelül azonos legyen,
- a sajátos nevelésű igényű tanulók száma azonos legyen.

Egyéb foglalkozások szervezési elvei:

A tanórán kívüli tevékenységeket a tanulók szükségleteihez, igényeihez és lehetőségeinkhez mérten szervezzük:

- a fejlesztő órákat a szakértői bizottságok által előírtak szerint végezzük,
- a felzárkóztató és tehetségfejlesztő órákat a tanulói szükségletekhez igazítjuk,

- a szakköröket és önköltséges órákat a gyerekek és szülők igényei szerint szervezzük lehetőségeink függvényében,
- tanulószobai foglalkozást is a tanulói igényekhez igazítjuk.

Elvünk, hogy minden gyerek jusson el lehetőségeinek a csúcsára.

2.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése iskolánkban kétféle módon történik:

- az iskolaorvosi vizsgálatok jogszabályokban meghatározott módszereivel,
- a testnevelési órákon az alábbiakban ismertetett módon.

A testnevelés helyi tanterveiben szerepeltetjük a tanulók fizikai állapotának évente legalább egyszer történő mérésének kötelezettségét. A mérést évi gyakorisággal végezzük el a testnevelési órákon a „Netfit” rendszer alkalmazásával. A tanulók általános fizikai teherbíró-képességének értékeléséhez és minősítéséhez használt „Netfit” (fizikai fitness mérése) alapmérései az alábbiak:

- Aerob vagy alap-állóképesség mérése: 2000 m-es síkfutással.
- Izomerő mérése és dinamikus ugróerő mérése helyből távolugrással páros lábbal.
- Dinamikus dobóerő mérése: kétkezes labdadobás hátra fej fölött, tömött labdával.
- Kar-, törzs-, és lábizmok együttes dinamikus erejének mérése: egykezes labda-lökés helyből az ügyesebb kézzel, tömött labdával.
- Dinamikus erő-állóképesség mérése: vállövi- és karizmok erő-állóképességének mérése: mellsőfekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan kifáradásig.
- Csípőhajlító és a hasizom erő-állóképességének mérése: hanyattfekvésből felülés térdérintéssel, folyamatosan.
- A hátizmok erő-állóképességének mérése: hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig.

A korosztálynak megfelelő követelményeket a tornaterem folyosóján kifüggesztjük, hogy azt a tanulók bármikor megtekinthessék. *A felmérések a tanulók állapotának rögzítését célozzák, ezért azokra a diákok osztályzatot nem kaphatnak.* A felmérést követő időszakban értékelhető azonban osztályzattal a tanulók mért eredményekhez képest felmutatott fejlődésének mértéke. A felmérések eredményeit a testnevelő tanárok kötelesek vezetni úgy, hogy az egyes osztályokban tanuló diákok fizikai állapotának követéséhez szükséges adatok évről évre követhetők le-

gyenek. Az adatbázis rendszeres vezetésének ellenőrzése az intézményvezető-helyettes feladatkörébe tartozik. *A tanulók fizikai állapotának, edzettségének mérését minden tanév március és április hónapjában bonyolítjuk le.*

2.13. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

2.13.1. Az iskolai egészségnevelés

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése,
- a stressz kezelés,
- az önismeret, önbecsülés megerősítése,
- a célok megfogalmazása és kivitelezése,
- a konfliktuskezelés,
- a problémamegoldás, a döntéshozás,
- a kortárs csoport nyomásának kezelése,
- a segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése,
- az elutasítási készségek fejlesztése.

Az elkövetkező időszakban szeretnénk a drogmegelőzési tevékenységünket hosszabb távon előre megszervezni és még szakszerűbben végezni. Alapvető feladatunknak tekintjük a legális és illegális szerek fogyasztásának visszaszorítását. Ennek érdekében megismertetjük a tanulókat e szerek fogyasztásának következményeivel, valamint rendszeres tájékoztatást nyújtunk a szülők számára is. Kialakított drogstratégiánkat szisztematikusan fejlesztjük, elkerüljük a drogfogyasztás mint társadalmi probléma kampányszerű kezelésének veszélyeit.

Az egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyre nevelő munkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- az egészséges táplálkozás,
- a rendszeres testmozgás,
- a higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

A helyes táplálkozás ismérvei a rendszeresség, az ebéd megfelelő minősége, a zöldség és gyümölcsfogyasztás, valamint a megfelelő étkezési körülmények. Az elméleti ismereteket tanulóink elsajátítják a biológia órákon, összekötve a táplálkozási zavarokról tartott védőnői órával. Iskolai étkeztetés dolgozói sokat tesznek a megfelelő minőségű (rostokban, vitaminokban és fehérjékben gazdag) ebédrel, a rendszeres zöldség- és gyümölcsfogyasztás biztosításával a feladat megvalósításához. Az iskola vezetése a megfelelő étkezési körülmények, az ebédlő igényes kialakítását és működését biztosítja.

A rendszeres testmozgás az egészséges embereknek is elengedhetetlenül fontos, elsősorban kedvező élettani hatásai miatt, de egyéb előnyökkel is jár: megfelelő erőnlét, mentális kiegyensúlyozottság, fittség, de nem utolsósorban kiváló szórakozás és hasznos időtöltés is. Ezeket az elveket tantestületünk magáénak vallja, és a napi rendszeres testmozgást igyekszik biztosítani diákjaink számára. Diákjainknak lehetősége van a sportpályánk használatára, időnként versenyeket szerveznek kollégáink.

A higiénia magatartás fogalma nagyon széleskörű. Az iskolai egészségfejlesztésben a legfontosabbnak tartott területei a személyi-, környezet-, szexuál- és mentálhigiénia. A személyi higiénia területét a biológia tantárgy oktatása során többször említjük, a tanulók ismereteit fokozatosan bővítve. Ilyenkor gyakran a védőnő is órákat tart, pl. elősködők vagy tetoválások és piercingek témájában. A rendszeres kézmosás feltételeinek biztosításáért a takarítószemélyzet felelős, folyékony szappanok, kézfertőtlenítők, WC papír, kéztörölő minden diákunk számára elérhető. A tevékenység megelőző jellegében szerepet játszik az évenkénti iskola-fogászati szűrés is. A környezethigiénia része a fent említett higiéniai eszközök hozzáférhetővé tétele az iskolában a diákok számára, az iskola padlózatának rendszeres tisztítása és fertőtlenítése, valamint a szennyfogó szőnyegek használata. Iskolánkban ennek felelősei a takarító személyzet tagjai. A szexuálhigiénia és mentálhigiénia témájával a diákok osztályfőnöki órákon a védőnő segítségével önismereti foglalkozások formájában találkoznak, hittan és etika órákon az emberi érzelmekről esik szó, biológia órák keretében pedig elméleti áttekintést kapnak a nemi működésről, születésszabályozásról, betegségekről. Az ide vonatkozó ismeretek, érzelmi beállítódások nagyon átgondoltak. Természetesen az ismeretek bővítése folyamatos, minden évfolyamon foglalkozunk a témával.

Az egészségkultúra lényeges eleme a tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától. A véletlenszerű mérgezéseket az iskolában kizárja a konyhai dolgozók pontos és jól átgondolt, a szabályoknak mindenben megfelelő működése, valamint a vegyszert is tartalmazó szertárak zárhatósága, és a személyi felelősök rendszere. Az egészségkárosító anyagok tudatos

használatának megelőzése már komolyabb feladat. Az alkoholfogyasztás egészségnevelési vonatkozásának ellentmondásos jelensége a társadalmi gyakorlat és az iskolai élet különbözősége. Kiemelt figyelmet fordítunk a napjainkban könnyen és olcsón elérhető szintetikus drogok veszélyességének és kiszámíthatatlanságának megtanítására, valamint arra, hogy diákjaink képesek legyenek felismerni a drogok hatása alatt álló embert, valamint megtenni a legszükségesebb és a legsürgetőbb teendőket az adott helyzet kezelésére.

A megelőző órákat természetesen megtartjuk, mind osztályfőnöki, mind biológiaórán, és a tantestület pedig pozitív mintát ad a kérdésben, amely rendkívül fontos eleme egészségnevelési elveinknek.

2.13.2. A környezeti nevelés pedagógiai célkitűzései az alábbiak:

- szemléletformálás és ezzel együtt a környezettudatos gondolkodás kialakítása
- ismeretközvetítés és ezzel együtt az aktív állampolgárrá nevelés
- helyi környezeti problémák megismertetése, megoldása, illetve a helyi környezeti értékek megismertetése és az aktív megóvás
- fenntartható fejlődés előmozdítása

Környezeti nevelésünk szempontjai az alábbiak:

- Legyen az egész életen át tartó Intézményes és nem-intézményes formában egyaránt. Jelenjenek meg a helyi környezeti problémák.
- Legyen interdiszciplináris (tudomány- és tantárgyközi megközelítés)- nemcsak földrajz és biológia órán téma a környezeti nevelés, hanem idegen nyelvi
- Legyen egyszerre „lokális” és „globális”
- Legyen egyszerre „aktuális” és „jövő orientált”
- Neveljen problémamegoldásra- fontos értéknek tekinti tantestületünk. Fejlesztésére szakköri rendszert működtetünk, így a tehetséges tanulók jobban elmélyülhetnek az adott szakterület problémáiban, a lemaradó tanulók pedig segítséget kaphatnak a felzárkózáshoz akár társaiktól is.
- Neveljen új értékrendszerre – sokszor kell tudatosítanunk: „az egészség érték”, „fontos a tiszta levegő, talaj, ivóvíz”, „az emberi értékek védelme”- tulajdonképpen ez a teljes nevelési munkánk célja. Legyen multikulturális – nemzetközi kapcsolataink fejlesztésével, idegen nyelvi tantárgyi versenyekkel, és az idegen nyelvek magas szintű közvetítésével, valamint a sérülteket befogadó attitűdünkkel ezen dolgozunk.

2.14. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

KRÉTA napló Az osztályfőnök a havi magatartás, szorgalom jegyeket, a félévi és év végi osztályzatokat a nevelőtestülettel egyetértésben, az osztályban tanító tanárokkal egyeztetve írja be. "Magatartás" füzet: osztályonként vezetjük, melybe belekerülnek a tanulók pozitív és negatív cselekedetei, melyeket a magatartás és szorgalom jegy megállapításánál veszünk figyelembe. Az a tanuló, akinek figyelmeztetése van, az adott hónapban csak változót kaphat.

Adományozott plakettek vagy oklevél:

A „Bagoly díjat” az évvárón a ballagó 8. osztályosok közül az kapja, aki a 8 év alatt végig kiemelkedő/kitűnő teljesítményt nyújtott. Ez egy fából készült, az iskola logóját formázó plakett valamint az alapítvány támogatásával könyvvásárlási utalvány.

A „Csillogó Csillag” díjat az a 8. évfolyamos diákunk kapja, aki a nyolc év alatt rendszeresen részt vett iskolai rendezvényeken, versenyeken; szereplésével hozzájárult programjaink sikerességéhez, munkájával támogatta azok létrejöttét. A díj itt is plakett és könyvutalvány.

A „Kitűnő Bagoly” díjat az adott tanévben kitűnő tanulmányi eredménnyel rendelkező tanulók kapnak egy oklevél formájában, valamint könyvjutalmat a fenntartó támogatásával.

A „Zseni díj” és a vele járó kuponfüzet azoknak a tanulóinknak jár, akik kiemelkedő részvétellel voltak jelen iskolai rendezvények létrehozásában, szerepeltek iskolai vagy iskolán kívüli tanulmányi- vagy sportversenyeken, lelkesen vettek részt a tanórákon.

2.14.1. Értékelési hagyományok

Jutalmazás:

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat, példamutató közösségi magatartást tanúsít és hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza. Az iskola ezen túlmenően jutalmazza azt a tanulót, aki eredményes kulturális tevékenységet folytat, kimagasló sportteljesítményt ér el, a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító munkát végez. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben lehet részesíteni.

A jutalmazás formái:

- osztályfőnöki szóbeli és/vagy írásbeli dicséret,
- szaktanári szóbeli és/vagy írásbeli dicséret,
- tanulószoba-vezetői szóbeli és/vagy írásbeli dicséret,
- intézményvezetői szóbeli és/vagy írásbeli dicséret,
- nevelőtestületi dicséret.

Tüskevár program

A programot a 2022/2023-as évben vezeti be intézményünk a pozitív magatartási minták követésének előmozdítása, a méltányos oktatásszervezés, a tanulói esélyegyenlőség megteremtése érdekében.

A program célja: a kiemelkedően jó magatartású, együttműködő, szorgalmas, megbízható tanulók példa értékű hozzáállásának kihangsúlyozása. A gyermekek számára követendő példa állítása, az igyekvő diákok jutalmazása.

A program feladatai:

- a tanórai példaértékű tanulói hozzáállás azonnali értékelése, „éremmel” való jutalmazása
- az érmek összesítése havonta történik majd
- az eredményes tanulókat az intézményvezető az iskolagyűlés kapcsán dicséretben részesíti, jutalmazza
- év végén minden évfolyamból egy, a legtöbb érmet gyűjtött tanuló alapítványi támogatással vehet részt egy közösségépítő programon

A három éremtípus meghatározása:

- 1. kiemelkedően aktív órai munkáért
- 2. kiemelkedően segítő magatartásért
- 3. kiemelkedően érdeklődő hozzáállásért

Az egész évben kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók a fentiek mellett könyv vagy egyéb tárgyi jutalomban is részesülhetnek. Ezek átadására általában a tanévzáró ünnepség keretében kerül sor.

Büntetés:

Azt a tanulót, aki az iskolai házirend törvényeit szándékosan, többszöri alkalommal megszegi, s a nevelői kérés, figyelmeztetés, segítő szándékú beszélgetés nem vezet eredményre, büntetésben részesítjük. A büntetés nem bélyegezheti meg tartósan a tanulót, lehetőséget adunk a javításra.

A büntetés formái:

- osztályfőnöki szóbeli és/vagy írásbeli figyelmeztetés, intés
- szaktanári szóbeli és/vagy írásbeli figyelmeztetés, intés
- tanulószoba-vezetői szóbeli és/vagy írásbeli figyelmeztetés, intés
- igazgatói szóbeli és/vagy írásbeli figyelmeztetés/intés
- nevelőtestületi szóbeli és/vagy írásbeli figyelmeztetés.

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- meghatározott kedvezmények, juttatások megvonása.
- fegyelmi eljárás után áthelyezés másik iskolába.

2.14.2. A jutalmazás és büntetés alkalmazásának elvei:

- minden esetben a KRÉTA napló megjegyzési rovatába is kerüljön beírásra,
- indokolt esetben nem kell a fokozatok betartásához alkalmazkodni, azonnal magasabb fokozatú jutalmazás és büntetés is adható,
- a magatartás és szorgalom osztályzatok megállapításánál figyelembe kell venni a bejegyzett jutalmazásokat és büntetéseket, ettől csak a nevelőtestület határozata alapján lehet eltérni.

2.14.3. A magatartás és szorgalom minősítése

A magatartás érdemjegy minősítése

	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	ROSSZ
1. Az iskolai feladatokban való részvétel, hozzáállás	Aktív, kezdeményező, munkáját szívesen végzi	Kapott feladatait, megbízatásait megfelelően ellátja	Közömbös, megbízatásaiban következetlen	Érdektelen, megbízhatatlan, szembefordul a közakarattal
2. Hatása a közösségre	Pozitív	Befolyást nem vagy kevésbé gyakorol	Tudatosan nem árt, bizonytalan	Szembefordul a közösséggel
3. A Házirend betartása	Betartja és a betartására ösztönöz	Betartja, azt tudatosan nem sérti meg	Többé-kevésbé betartja, hajlamos a fegyelmezetlenségre	Sokat vét el, gyakran megsérti
4. Aktivitása, példamutatása	Jó, másokat is buzdít	Megfelelő	Gyenge	Negatív, rendbontó
5. Felelősségérzete	Fejlett, tettekben megnyilvánuló	Nem kezdeményez, de elfogadja a kezdeményezést	Sodródik a többséggel, vagy a közösség mellett	Fejletlen, tetteiért nem vállalja a felelősséget
6. Fegyelmezettsége	Nagyfokú, ön-fegyelmre épül	Megfelelő	Gyenge, ingadozó	Súlyosan kifogásolható
7. Törődés társaival	Odafigyel másokra	Általában észreveszi társai gondjait	Esetleges, spontenitás jellemzi	Közömbös, vagy gátló, ártó szándékú
8. Segítőkészsége	Fejlett, keresi a segítő és jobbitó változtatások lehetőségét	Együttérez a problémákkal küzdőkkel, de	Szimpátiája ingadozó, időnként kárörvendő	Kívülálló, elzárkózó, nem jellemezi segítő-készség

		nem foglalkozik velük		
9. Viselkedése, hangneme	Helyzetnek megfelelő, udvarias	Néha kívánnivalót hagy maga után	Nyegle, gyakran kiszámíthatatlan	Durva, góromba
10. Viszonya nevelőihez, felnőttekhez, szüleihez	Tisztelettudó	Szót fogad, a figyelmeztést megfogadja	Csak nyomatékos utasításra hajtja végre a tanári és szülői utasítást, esetenként tiszteletlen	Szófogadatlan, nyíltan szembe-szegül

A szorgalom érdemjegy minősítése

	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	HANYAG
1. Tanulmányi munkájának szintje képességeihez viszonyítva	Igényes	Megfelelő	Ingadozó	Képességeitől teljesítménye messze elmarad
2. Munkavégzésének jellemzői	Kitartó, pontos, megbízható	Rendszeres, figyel az órán, folyamatosan készül az órákra	Rendszertelen, pontatlan	Megbízhatatlan nem végzi el feladatait
3. Általános tantárgyi munkavégzése (viszonya az egyes szaktárgyakhoz)	Minden iskolai feladatát elvégzi	A segítséget elfogadja, a tanórai munkába bekapcsolódik	Feladatai hiányosak	Feladatait a tárgyak többségében nem végzi el, egyes tantárgyakkal szembe-szegül
4. Önálló munkavégzés, önállóság szintje	Önálló, önértelmező	Törekszik az önálló munkavégzésre	Önállótlan, tanári utasításokra szorul.	Elutasító a tanulással szemben, nem hajlandó munkavégzésre
5. Többlet feladatot vállal-e?	Igen	Keveset	Ritkán	Nem vállal
6. Érdeklődés	Tananyagon felül is produkál	Érdeklődése a tananyagon belül marad	Változó, esetleges	Közömbös, érdektelenség jellemzi
7. Tanórán kívüli információk felhasználása	Sokszor, rendszeresen	Szükségszerűen	Ritkán	Egyáltalán nem
8. Kötelesség-tudat	Magasfokú, rendszeresen készül az órákra	Általában felkészül képességeihez mérten, időnként ösztönzésre vár	Ösztönzésre vár, alul motivált, változékony	Nem törődik kötelességeivel
9. Felszerelés, házi feladat	Hiánytalan, rendszeresen elkészíti	Általában hiánytalan, többnyire elkészíti	Gyakran hiányos, több ízben nincs kész	Rendszeresen hiányos, gyakran nincs kész

Megjegyzés: a szorgalom minősítésekor figyelembe kell venni:

- a gyerek élethelyzetét, életkörülményeit,
- a képességek szintjét.

Záró rendelkezések

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Intézményvezetőként nyilatkozom, hogy a felülvizsgálat, módosítás a fenntartóra többlet kötelezettséget nem hárít.

Rendelkezem a módosított Pedagógiai Program nyilvános közléséről:
Az érvényes Pedagógiai Program megtalálható a www.szegedibagoly.hu honlapon.

Szeged, 2024. augusztus 30.

Sáriné Vetró Zsuzsanna
igazgató

ЭВАНГЕЛИСТ

Szeged, 2024. AUGUSZTUS 31.

Plesovszkiné Ujfaluczki Judit
tankerületi igazgató

AZ INTÉZMÉNY NEVELŐTESTÜLETE, SZAKMAI MUNKAKÖZÖSSÉGEK NYILATKOZAT

A *Pedagógiai Programot* az intézmény nevelői testülete, az intézmény szakmai munkaközösségei a 2024. augusztus 30-i értekezletén megtárgyalta és elfogadta.

Szeged, 2024. augusztus 30.

Ormándiné Nógrádi Erika
hitelesítő igazgatóhelyettes

Papp Eszter
hitelesítő munkaközösség-vezető

AZ INTÉZMÉNYI TANÁCS NYILATKOZATA

A Szegedi Fekete István Általános Iskola Intézményi Tanácsa képviselőtében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a *Pedagógiai Programot* az Intézményi Tanács 2024. augusztus 28-i ülésén véleményezte, megtárgyalta és elfogadta.

Szeged, 2024. szeptember 04.

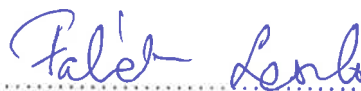
Varga Tímea

Intézményi Tanács képviselője

AZ ISKOLA DIÁKÖNKORMÁNYZATÁNAK NYILATKOZATA

A Szegedi Fekete István Általános Iskola Diákönkormányzata képviselőtében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy az intézmény *Pedagógiai Program* tartalmával egyetértünk.

Szeged, 2024. szeptember 03.

Falábu László

DÖK segítő pedagógus

Mellékletek:

1. Komplex alapprogram
2. ÖKOiskola munkaterv ***önálló dokumentumként***
3. Helyi tanterv ***önálló dokumentumként***
4. Tantárgyi minimum követelmények ***önálló dokumentumként***

MELLÉKLET 1. KOMPLEX ALAPPROGRAM

KOMPLEX ALAPPROGRAM

A Komplex Alapprogram az 1–4. osztályban és felmenő rendszerben az 5. osztálytól került bevezetésre a 2019/2020-as tanévben.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása.
- A lemorzsolódás megelőzése, a tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve járuljon hozzá a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményező-készség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), aminek segítségével képessé válnak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszerűen: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

3. Komplex Alapprogram

- Egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- Alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- Különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: ***Tanulni élmény!***, amely magával hozza az élményalapú tanulást. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. FEJLESZTÉSI FELADATOK:

**FEJLESZTJÜK AZ EGÉSZ ÉLETEN ÁT TARTÓ TANULÁSHOZ SZÜKSÉGES MOTÍVUMOKAT (ÖN-
FEJLESZTŐ ELKÉPZELÉSEK) ÉS TANULÁSI KÉPESSÉGEKET (STRATÉGIÁKAT ÉS MÓDSZEREKET).**

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.

- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálja.
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájuk kialakításában és megvalósításában.
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár–diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük pozitív énképét, erősítjük belső kontrollos beállítódását, fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én”-erős, jó komfortérzésű fiatalokat!
- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon- és népismeret,
- európai azonosságtudat,
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés,
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság,
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés,
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe,
- testmozgás fejlesztése az oktatás minden színterén.

3. További feladatok:

A MODERN SZEMÉLYKÖZPONTÚ, INTERAKTÍV, TAPASZTALATI TANULÁSRA ALAPOZÓ TANULÁSSZERVEZÉSI ELJÁRÁSOK, MÓDSZEREK, PEDAGÓGIAI KULTÚRA ÁLTALÁNOSSÁ TÉTELE.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére.
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel a tanuló egyéni igényeihez igazítjuk a tanulást.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal, illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rendszerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit, és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4. A Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési-oktatási program – KAK
- Tanítási stratégia – DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db)
- Tanítói-tanári kézikönyvek (10 + 16 db)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia- és kreativitásfejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközenszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási-tanítási folyamatokat.
- A pozitív motiváció eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek:

6.1. A tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása

- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás-tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A kötelező tanítási órák 20%-ában a DFHT-t (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanulópárok munkája

Csoportban végzett munka

- kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezen kívül a tanórák 80%-ában a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projektmódszer
- szituációs játékok

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

1. A Komplex Alaprogram alprogramjai:

Az „**Élménysuliban**” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

1. A Testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra,
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben,

- szabadidős mozgástevékenységek.

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és keresztntantervi tartalmak** implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgásalapú támogatása iskolai környezetben.**

2. Az Életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat-alapú koncepció figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az alprogram célja, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértel fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten – a rendszerszemléletnek megfelelően – kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés,
- környezettudatosság (fenntarthatóság),
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek),
- életút-támogató pályaorientáció,
- család, párválasztás,
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés).

3. A Művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén.
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása.
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között.
- Tanulásfejlesztés a művészetek révén.
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevőközpontú gyakorlatokon keresztül.
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajátságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészetalapú támogatása iskolai környezetben.

4. A Logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket fel tudnak használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma:

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében
- Játékalapú megközelítések
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes-játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakkjáték alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések
- Kártyajátékok – Lapot kérünk!, Logiccards, Set stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A Digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IKT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár”-habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása során a technológia segítségét is igénybe veszik.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulásmódszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma:

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT-alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórák keresztantervi kapcsolatait fedi le, (a tananyag keresztantervi részei) az adott tantárgy éves óraszámának kb. 10-30%-át jelenti. A közismereti tantárgyak esetében a tantárgyi és keresztantervi tartalmat (tananyagot) az alprogrami tartalmakkal kapcsolja össze, a DFHT óraszervezési eljárásaival megvalósítva a tanórát. Ezen órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek (a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőkészség, a problémamegoldó gondolkodás, a kockázatelemzés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése) fejlesztése is megjelenik.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne,
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához,
- (törekedve arra, hogy) minden alprogram egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám).

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangolódás

A Ráhangolódás biztosítja, hogy a **tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** Heti **1-3 alkalommal** javasolja a Komplex Alapprogram **20-25 perces** foglalkozás keretén belül. A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikációt.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását a nap elején javasoljuk, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor, vagy osztályfőnöki óra keretében, vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. „Te órád”

„Te órád” – a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Lehet az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetség-gondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. Házi feladat

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismételés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra!

6. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli Ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT-módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alaprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelés,
2. a minősítő (szummatív) értékelés,
3. a fejlesztő (formatív) értékelés.

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire további munkáját építheti. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév

közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A **Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek**. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része

- az önértékelés,
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges!

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT-órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozásillusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozásillusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető- és mérőeszközök **ki-dolgozása, közreadása**.

Belső továbbképzések, előadások, bemutatóórák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról, az iskola életéről az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETE

1. **A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.** Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80%-ban** nem szabályozza.
- A tanítási órák **20%-ában** azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
 - A DFHT esetében a 20% fele a DFHT-KIP (10%), a másik fele (10%) az egyéb tanulásszervezési eljárások.
- **10-30%-ban** pedig a **Komplex órák** keretében a kereszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszávban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

2. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT-módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

3. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. és a NAT 2020 határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapidokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a **délelőtti** és **délutáni** tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig – vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben – gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről. Tehát e törvény rendelkezéseinek megfelelően egész napos iskolaként is működhet.

NAT 2020 bevezetésének ütemezése

[illegible]

VII. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A KRÉTA rendszerben az alábbi lehetőségek szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

KOMPLEX ALAPPROGRAM			
DFHT óra	☐	Ráhangelődés	☐
DFHT-KIP óra	☐	Komplex óra	☐
Te órád	☐	Digitális alapú alprogram	☐
		Testmozgásalapú alprogram	☐
		Életgyakorlat-alapú alprogram	☐
		Művészetalapú alprogram	☐
		Logikaalapú alprogram	☐